

İSTANBUL BARO BÜLTENİ

Yıl: 3 • Sayı: 28 • Mart 2006

Adalet mülkün temelidir

2006 Mahmut Esat Bozkurt Hukuk Ödülü Danıştay Başkanına Verildi

Suç
Duyurumuza
UCM
Başsavcısı
Yanıt
Verdi (Sayfa 29' da)

İstanbul Barosu 128. Kuruluş Yılı ve
Avukatlar Gününü Kutluyor
Program Sayfa 3'de

Ayda bir yayımlanır
Yayın türü: Yerel Süreli

Sahibi
İstanbul Barosu Adına
Baro Başkanı
Av. Kâzım KOLCUOĞLU

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Av. Muammer AYDIN

Yayıncıdan Sorumlu Yönetim Kurulu Üyeleri
Av. Muammer AYDIN
Av. Nazan MOROĞLU

Yayın Kurulu
Başkan: **Av. Celal ÜLGEN**
Yazman: **Av. Erhan HORASAN**
Üyeler: **Av. Osman KUNTMAN**
Av. Yörük KABALAK
Av. N. Ateş ATAYAKUL
Av. İsmail GÖMLEKLİ
Av. Başar YALTI

Editör: **Ayhan DİNÇ**

Fotoğraflar:
B. Naci ÇETECİ
Hüseyin GÜLERYÜZ
Kadir GÜNGÖR
Ahmet AKAT

MESLEK ANDIMIZ

“Hukuka, ahlâka, mesleğin onuruna ve kurallarına uygun davranacağıma namusum ve vicdanım üzerine and içerim.”

Yönetim Yeri:

Orhan Adli Apaydın Sok.
1. Baro Han Beyoğlu / İstanbul
Tel: (0212) 251 63 25 (pbx)
Faks: (0212) 293 89 60
Web:istanbulbarosu.org.tr
e-mail: info@istanbulbarosu.org.tr
ISSN: 1304-9488

Baskı:

Lebib Yalkın Yayımları ve Basım İşleri A.Ş.
Oto Sanayii, Barbaros Cad. No:78
4.Levent / İSTANBUL
Tel: (0212) 282 39 00

i ç i n d e k i l e r

2 İstanbul Barosu 128. Kuruluş Yıldönümü ve Avukatlar Gününü Kutluyor

2

4

Irak'ın İşgalinin 3. Yıldönümünde
ABD KINANDI

6

Mahmut Esat Bozkurt
Hukuk Ödülü
Danıştay Başkanına Verildi.

9

82. Yılında
Üç Devrim Yasası

11

Baro-Üniversite İşbirliği:
"Avrupa Hukuku Günleri Projesi"
Başladı

22

Banka Ve Kredi Kartları
Kanunu Tartışıldı

23

Ceza Yasaları Uygulamalarında
Yaşanan Hukuka Aykırılıkları
Değerlendirme Toplantılarının
İlki Yapıldı

27

Kişisel Gelişim Seminerleri
Devam Ediyor

Irak İşgali 3. Yılına Doldurdu

Av. Kâzım Kolcuoğlu
İstanbul Barosu Başkanı

ABD ve yandaşlarının hukuka aykırı olarak Irak'ı işgalinin 3. yılı nedeniyle ülkemizde ve tüm dünyada binlerce insanın katıldığı "AMERİKA EVİNE DÖN" sloganlı protesto gösterileri yapıldı.

ABD, Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra dünya üzerinde tek güç olarak egemenlik kurma stratejisini uygulamaya koydu. Önce **Yugoslavya** iç savaşı başlatıldı. Ardından 11 Eylül olayı da gerekçe gösterilip **Birleşmiş Milletlerden** 1373 sayılı karar çıkartıldı Bu kararla terör saldırıları ile ülkelerin güvenliğinin tehlikeye sokulduğu kabul edildi. ABD bu kararı gerekçe olarak gösterip terörü önleme adı altında önce **Afganistan**'ı daha sonrada **Irak**'ı işgal etti. Her iki işgalin gerekçelerinden biri de demokratikleştirme ve kadınların özgürleştirilmesi idi. Her iki ülkede demokratikleştirme ve kadınların özgürleştirilmesi bir yana itildi, etnik ayrımcılığa ve dine dayalı bir düzen kurulması hedeflendi. Kadınlar sokağa çıkamaz oldu, etnik gruplar birbirlerine düşman edildi. İşgalcilerin amacı, ne özgürleştirme, ne de demokratikleştirme idi. Onların amacı enerji kaynaklarını ele geçirmek ve silahlı gücünü **Ortadoğu**'ya taşıyarak **İsrail**'i yalnız bırakmamaktı.

20. yüzyılın ikinci yarısında. **Kore**'de ve **Vietnam**'da komünizmi önleme adı altında yapılan işgaller, şimdi terörizmi önleme adı altında **Afganistan** ve **Irak**'ta yapılmaktadır. Bu işgaller sonucu hem enerji kaynakları kontrol altına alınmış, hem de bir milyar dolarlık silah pazarı yaratılarak silah tekelinin istemleri yerine getirilmiştir.

Irak'ın işgalinin 3. yılında **İstanbul**'da yapılan **Dünya Irak Mahkemesinde**, Irak'lı bilim adamları yaptıkları açıklamalarda, 110 ton seyreltilmiş uran-

yum bombası ile birlikte 2130 silahlı saldırı yapıldığını, binlerce insanın hayatını kaybettiğini, binlerce insanın sakat kaldığını, seyreltilmiş uranyum silahlarının kullanılması ile de çevrenin radyo aktif çöplüğe dönüştüğünü, kanser hastalığının ise altı kat arttığını ortaya koymuşlardır.

Birlikte yaşamaya alışmış dini gruplar ile ırklar arasında düşmanlıklar yaratılarak birbirleri ile çatışmalarına ortam yaratılmış, işgal güçlerine karşı direniş adeta dini gruplar arası çatışmaya dönüştürülmüştür. İşgal giderlerini güvence altına almak için de yapay seçimlerle oluşturulan meclis ve hükümetle anlaşmalar yapılarak **Irak**'ın gelecekteki 50 yıllık petrol gelirlerine el konulmuştur.

2002 yılında göreve başlayan **Uluslararası Ceza Divanı**'nın yetkisini kabul eden işgal güçlerinden **İngiltere** yöneticileri hakkında **Divan Savcılığına** 15 Eylül 2003 tarihinde suç duyurusunda bulunmuştuk. Bizden sonra **Avrupa**'nın değişik ülkelerinden 800'e yakın kişi ve örgüt de aynı şekilde suç duyurusunda bulunmuştur. Başsavcılık bizimki dahil 240 duyuruyu esas alarak yaptığı inceleme ve araştırma sonucunu şikayetçilere bildirmiştir. Başsavcılık tarafından Baromuza gönderilen 8 sayfalık yazıyı hiçbir yorum katmadan **BARO BÜLTENİ**'mizin son bölümünde sizlerin bilgisine sunuyoruz.* Hukukun imparatoru olduklarını zaman zaman dünyaya açıklayan **ABD** ve **İngiltere**, aslında imparatorluğun hukuksuzluğunu yaşadığı açıkça ortaya çıkıyor. Yaşanan son olaylarda, gücün hukukunun, hukukun gücünü yok ettiğini bir kez daha ibretle görüyoruz.

n

* *Bassavcının Baro'ya yazdığı yazının tam metni sayfa 29'da.*

İstanbul Barosu 128. Kuruluş Yılı'nı Kutluyor

İstanbul Barosu 128 yaşında. Baro kuruluş yıldönümü ve 5 Nisan Avukatlar Gününü 4 gün sürecek yoğun bir programla kutlayacak. Programa göre meslekte 25-30 ve 35 yılını dolduran avukatlara plaket verilecek. Fotoğraf ve resim sergisi açılacak. "Adalete Erişim" konulu uluslararası bir sempozyum düzenlenecek.

istanbul Barosu 128. Kuruluş Yıldönümü ve 5 Nisan Avukatlar Gününü kutlama amacıyla 4 gün sürecek yoğun bir program hazırladı.

İstanbul Barosunun 128. Kuruluş Yıldönümü ve 5 Nisan Avukatlar Gününü kutlama programı, her yıl olduğu gibi 5 Nisan Çarşamba günü saat 9.30'da Beyazıt'taki İstanbul Üniversitesi Bahçesindeki Atatürk Anıtına çelenk konularak başlayacak.

Aynı gün saat 10.00'dan itibaren İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Ord. Prof. Dr. Cemil Bilsel Konferans Salonunda meslekte 25 yılını dolduran 221, 30 yılını dolduran 191, 35 yılını dolduran 262 avukatta törenle plaket verilecek.

Kutlama Programı çerçevesinde 6 Nisan Perşembe günü Sultanahmet Adliyesinde, müzik dinletisi eşliğinde 14 hukukçu sanatçının 54 resim ve fotoğraflarından oluşan serginin açılışı yapılacak.

7 Nisan Cuma günü ise programda "Adalete Erişim" konulu uluslararası sempozyum var.

Uluslararası Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Merkezi Marmara Salonunda saat 09,30 - 17.00 arasında yapılacak uluslararası sempozyumun açılışını, İstanbul Barosu Başkanı Av. Kazım Kolcuoğlu yapacak. Sempozyumun açılışına Adalet Bakanı Cemil Çiçek de davet edildi.

"Adalete Erişim" konulu uluslararası sempozyumda, Uluslararası Avukatlar Birliği (UIA) Başkanı, UIA Birinci Başkan Yardımcısı, UIA Onursal Başkanı

ve Avrupa Avukatlar Birliği (UAE) Başkanı, Paris, Belçika, Polonya, Frankfurt ve İran'ın Tebriz Barosu Başkanları konuşmacı olarak yer alacak Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Görevlisi İdil Elveriş, Ankara Barosundan Av. Mustafa Serdar Özbek ve Uluslar arası Ceza Mahkemesi Hâkimi Mehmet Güney de sempozyumun konuşmacıları arasında. Ayrıca konferansı izlemek üzere dünyanın çeşitli ülkelerinden pek çok hukukçu katılıyor.

"Adalete Erişim" konulu uluslararası sempozyumdan sonra Piyanist ve Devlet Sanatçısı Gülsin Onay, saat 20.30'da Caddebostan Kültür Merkezi'nde (CKM) bir resital verecek.

Gülsin Onay

8 Nisan Cumartesi günü ise konuklar için İstanbul'un tarihi ve turistik güzelliklerini tanıtım amacıyla tur düzenlenecek. Aynı akşam Beyazıt'ta İstanbul Üniversitesi Merkez binada Gala Yemeği verilecek.

İSTANBUL BAROSU

128. KURULUŞ YILDÖNÜMÜ ETKİNLİKLERİ

Program

5 Nisan 2006 - Çarşamba

10.00-12.30	Meslekte 25. Yıl Plaket Töreni
12.30-13.00	Ara
13.00-14.30	Meslekte 30. Yıl Plaket Töreni
14.30-17.00	Meslekte 35. Yıl Plaket Töreni

Yer: İstanbul Üniversitesi, Fen Fakültesi
Ord. Prof. Dr. Cemil Bilsel Konferans Salonu- Beyazıt

6 Nisan 2006 - Perşembe

10.30	Resim ve Fotoğraf Sergisi Açılışı ve Müzik Dinletisi
-------	--

Yer: Sultanahmet Adliyesi- Çağaloğlu

7 Nisan 2006 Cuma

“ADALETE ERİŞİM” ULUSLARARASI SEMPOZYUMU

9.30-10.00	Kayıt
------------	-------

10.00-10.45	Açılış Konuşmaları Av. Kazım KOLCUOĞLU İstanbul Barosu Başkanı Cemil ÇİÇEK Adalet Bakanı
-------------	--

10.45-11.00

Kahve Arası

11.00-11.45 I. OTURUM

Moderatör: Av. Nazan MOROĞLU

Konuşmacılar: İstanbul Barosu Yönetim Kurulu Üyesi

Delos LUTTON

UIA Başkanı

Baroların Kamuoyunu

Bilgilendirmedeki Rolü

J. Günter KNOPP

Frankfurt Barosu Başkanı

Almanya’da Adalet Erişimde Eşitliği

Sağlamada Kaynak Olarak Adli

Harcamalar Sigortası ve Adli Yardım

İdil ELVERİŞ

Bilgi Ü.H.F. Öğretim Görevlisi

Türkiye’de Adalet Erişim ve Öneriler

11.45-12.00

Kahve Arası

12.00-13.15 II. OTURUM

Moderatör: Av. Filiz SARAÇ

Konuşmacılar: İstanbul Barosu Başkan Yardımcısı

Pierre CORVILAIN

Belçika Fra. ve Alm. Konuşan Barolar

Birliği Başkanı

Adalet Erişimde Belçika Modeli

Gerard NICOLAY

Paris Barosu, Üye

Adalet Erişimde Paris Barosu’nun İşlevi

Stanislaw RYMAR

Polonya Barosu Başkanı

Yargı Öncesi Ücretsiz Adli Yardım

Konusunda Görüşler

Öğle Yemeği

III. Oturum

Av. Hüseyin ÖZBEK

İstanbul Barosu Genel Sekreteri

Av. Mustafa Serdar ÖZBEK

Ankara Barosu, Üye

Türkiye’nin Yürüttüğü Adalet Erişim Projesi

Dr. Mohammedi Reza MOCTEHIDI

Tebriz Barosu Başkanı - İran

Geçmişte ve Günümüzde İran Barosu

Antoine AKL

UIA Onursal Başkanı

Kahve Arası

IV. Oturum

Prof. Dr. Selçuk DEMİRBULAK

T.C. Marmara Üniversitesi Hukuk

Fakültesi Öğretim Üyesi

Mehmet GÜNEY

Uluslararası Ceza Mahkemesi, Hakim

Corrado De MARTINI

UIA Birinci Başkan Yardımcısı

Sınır Ötesi İhtilaflarda Adalet Erişim

Joe LEMMER

UAE Başkanı

Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı,

Marmara Salonu

HARBİYE

Gülsin ONAY KONSERİ

Piyanist – Devlet Sanatçısı

Caddebostan Kültür Merkezi

Haldun Taner Sok. No. 11,

CADDEBOSTAN

Kanunu

13.15-14.15

14.15-15.30

Moderatör:

Konuşmacılar:

15.30-15.45

15.45-17.00

Moderatör:

Konuşmacılar:

Yer:

20.30

Yer:

8 Nisan 2006 - Cumartesi

19:30

Yer:

GALA YEMEĞİ

İstanbul Üniversitesi,

Beyazıt Merkez Bina

Irak'ın İşgalinin 3. Yıldönümünde ABD KINANDI

Irak'ın işgalinin yıldönümünde dünyanın dört bir yanında protesto gösterileri yapılarak başta ABD olmak üzere Irak'ı işgal ederek savaş ve soykırım suçu işleyen koalisyon güçleri kınandı.

Savaş karşıtları “18 Mart İşgale Karşı Küresel Eylem Günü” nedeniyle Türkiye’de de protesto gösterileri düzenleyerek ABD’nin işgaline son verilmesini istediler. İstanbul’da Kadıköy İskele Meydanında bir araya gelen savaş karşıtları, bütün ülkelerin hükümetlerine işgalcilerle işbirliği yapılmaması çağrısında bulundular.

Küresel Barış ve Adalet Koalisyonunun öncülüğünde gerçekleştirilen yürüyüş 18 Mart Cumartesi günü saat 13.30’da Haydarpaşa Numune hastanesi önünden başladı. Kortej, çeşitli slogan ve pankartlarla İskele Meydanına kadar yürüdü. Alanda

yapılan saygı duruşunda bir dakika boyunca Irak’ta yaşanan bomba ve insan çığıkları dinletildi.

Yürüyüş ve mitinge İstanbul Barosunu temsilen Baro Yönetim Kurulu Sayman Üyesi

Av. Muammer Aydın katıldı. Mitingde konuşan Av. Muammer Aydın, “Dünyanın en büyük emperyalist gücü ABD’nin Irak’ı işgalini protesto amacıyla toplandığımız bir günde, yine o zamanın en büyük emperyalist gücü olan İngiltere’ye 91 yıl önce bugün Çanakkale’de, mazlum milletler adına verdiğimiz dersi hatırlatmak istiyorum” dedi.

Sömürgeci güçlerin bugün aynı kuşatmayı komşumuz Irak’ın yaşadığına dikkat çeken

Av. Aydın şöyle konuştu: “Kuşatmanın sadece Irak’la sınırlı kalacağı düşünülmemelidir. ABD’nin bugünkü hedefinde İran ve Suriye bulunmakta, ya-

rın için başka ülkelerin bu mağdurlar zincirine katılacağı şimdiden öngörülmektedir. Bu duruma karşı konulmadığı takdirde zincirin halkaları her geçen gün artacak ve dünyamız ABD'nin tekelinde, tek kutuplu yaşanması zor nefes alınmaz bir kafe-se dönüştürülecektir.”

İşgalci güçlerin çeşitli etnik ve dinsel grupları bir birine düşürerek bölgesel rant sağlamaya çalıştığını, gizliden gizliye bu gruplara özgürlük vaatlerinde bulduklarını belirten

Av. Muammer Aydın, bu boş vaatlerin arkasında petrol kaynaklarından yararlanma düşüncesinin yattığını, aslında işgalci güçlerin bu ülkeye getirdikleri tek şeyin kan ve gözyaşı olduğunu bildirdi.

İnsanlığın, zorbalık ve işgali tümenden kaldıran, yerine insan hak ve özgürlüklerine saygılı hukukun üstünlüğünün egemen olduğu bir bütünlüğü ve birlikteliği oluşturmak zorunda olduğunu anlatan **Av. Muammer Aydın**, sözlerini şöyle tamamladı:

“Bir hukuk kurumunu temsilen şunu üzülererek belirtmeliyim ki; bugün var olan hiçbir uluslar arası kuruluş bu güce sahip değildir. Çünkü oralarda da egemen olan işgalcilerin gücüdür.

İşgalcilerin gücüne karşı meydanlarda ve diğer toplantılarda mücadelemizi sürdüreceğiz. Geçen

İstanbul Barosu Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Av. Muammer Aydın, mitingde Baro'yu temsil etti

yıl burada toplandığımızda, “Hukukun gücüne inanlar da en az gücün yarattığı hukuka dayananlar kadar cesur olmalıdırlar. İnsanlık ayıbının yenilmesinin ve yok edilmesinin tek yolu budur” demiştim.

Sizler bu yıl da bu meydana toplanarak bu güç ve cesareti sergilemiş oldunuz. Coşkunuzu kutlar bu mücadelede İstanbul Barosu olarak her zaman yanınızda bulunacağımızı bilmenizi isterim. Asıl dileğim, zorbalığın değil, hukukun egemen olduğu barış dolu bir dünyadır.”

Mitingte, ortak açıklamanın okunmasından sonra katılımcılar sessizce dağıldılar.

n

Mahmut Esat Bozkurt Hukuk Ödülü Danıştay Başkanına Verildi

istanbul Barosu Yönetim Kurulunca 2005 yılında oluşturulan ve ilki aynı yıl Yargıtay Emekli Cumhuriyet Başsavcısı **Sabih Kanadoğlu**'na verilen **Mahmut Esat Bozkurt Hukuk Ödülü** bu yıl Danıştay Başkanı **Ender Çetinkaya**'ya verildi.

Ender Çetinkaya'ya ödülü, **Dünya Kadınlar Günü** kutlaması nedeniyle **İstanbul Kadın Kuruluşları Birliği** ve **İstanbul Barosu Kadın Hakları Komisyonunca** 8 Mart Çarşamba günü saat 11.00'da Taksim'deki **The Marmara Otelinde** düzenlenen törenle İstanbul Barosu Başkanı **Av. Kazım Kolcuoğlu** tarafından verildi.

Kadının Yurttaş Olma Hedefi Gerçekleşti

Dünya Kadınlar Günü nedeniyle yapılan toplantı **Atatürk** ve şehitler için yapılan saygı duruşu ve **İstiklal Marşı** ile başladı.

Toplantının sunuş konuşmasını yapan İstanbul Barosu Kadın Hakları Komisyonu Başkanı

Av. Aydeniz Alisbah Tuskan, Cumhuriyetin kuruluşundan beri yüzünü çağdaş uygarlığa çevirerek sosyal, toplumsal ve yasal devrimleri çok kısa sürede yaparak, bu devrimlerin yaygınlaşmasını ve yaşama geçirilmesini, büyük **Atatürk** ve arkadaşlarının kararlı ve eşitlik anlayışıyla başlayan kadının yurttaş olması anlayışı ile hedefine ulaştığını söyledi.

Kadın Erkek Eşitliğindeki Engeller Aşılmalı

Toplantının açış konuşmasını yapan İstanbul Kadın Kuruluşları Birliği Koordinatörü **Av. Nazan Moroğlu**, demokrasinin olmazsa olmaz koşulu olan kadın erkek eşitliğinin, aileden başlayarak toplumsal yaşamın her alanında, eğitimde, çalışma yaşamında, siyasette çağdaş koşullarda yasalarda yer almasını istediklerini

MAHMUT ESAT BOZKURT DİYOR Kİ...

Unutmamak gerekir ki, Türk Ulusunun kararı **çağdaş uygarlığı kayıtsız ve koşulsuz bütün ilkeleri ile** kabul etmektedir. Bunun en açık ve canlı kanıtı devrimimizin kendisidir.

Çağdaş Uygarlığın Türk Toplumunu ile bağdaşmayan noktaları görülüyorsa, bu Türk Ulusunun beceri ve yeteneğindeki eksikliklerden değil, onu gereksiz bir biçimde sarıp sarmalamış **ortaçağ örgütü ve dinsel bazı düzenleme ve kurumlarıdır.**

Din, devlet gözünde vicdanlarda kaldıkça saygındır ve temizdir. **DİN KURALLARININ YASALARA GİRMESİ** tarihin akışında çoğu kez hükümdarların, zorbaların, güçlülerin keyfi isteklerinin tatmin aracı olması sonucunu getirmiştir.

bildirdi. **Moroğlu**, *“yasaların yaşama geçirilmesini; ailede, iş yerinde, sokakta kadına yönelik ekonomik, fiziksel, sözel, cinsel ve psikolojik şiddete son verilmesi için gerekli önlemlerin alınmasını istiyoruz”* dedi.

Sunuş ve açış konuşmalarından sonra İstanbul Devlet Opera ve Balesi sanatçılarından, İTÜ Devlet Konservatuarı öğretim görevlisi **Erol Uras** çok sevilen parçalardan oluşan bir resital verdi. **Uras**'ın resitali dinleyicilerin bü-

yük ilgisiyle karşılaştı.

Daha sonra ödül törenine geçildi. İstanbul Barosu Başkanı **Av. Kazım Kolcuoğlu**, yaptığı konuşmada **Mahmut Esat Bozkurt Hukuk Ödülü**'nün gerekçesini, özelliğini ve önemini anlattı.

Kolcuoğlu, Cumhuriyetin kurulmasından hemen sonra Laik Demokratik Cumhuriyetin tüm kurum ve kurallarıyla yaşama geçirilmeye çalışıldığını, Üç Devrim Yasası, Medeni Yasa ve Ceza Yasasıyla birlikte arka arkaya gelen çağdaş yasalarla ülke yönetiminin dinsel kurallardan arındırıldığını ve aklın özgürlüğüne dayanan yeni laik hukuk sisteminin yaşam bulduğunu söyledi.

Medeni Yasa Çağdaş Hukuk Devriminin Temelidir

Dönemin Adalet Bakanı **Mahmut Esat Bozkurt**'un çağdaş laik hu-

kuk devriminin temelini oluşturmuş başta Medeni Yasa ve Ceza Yasasının hazırlanmasında büyük katkılarının bulunduğunu anlatan **Kolcuoğlu**, **Bozkurt**'un özellikle **Medeni Yasaya** yazdığı önsözün, bir hukuk devriminin **manifestosunu** oluşturduğunu belirtti.

Cumhuriyetin temel ilkelerini oluşturan Laik Demokratik Hukuk Devleti anlayışının kadınlar için önemli haklar getirdiğine işaret eden İstanbul Barosu Başkanı, *“henüz İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ortada yok iken, başta seçme ve seçilme hakkı olmak üzere kadınlara önemli haklar kazandırılmıştı”* dedi.

Günümüzdeki hukuk ve yargı sorunlarına değinen ve yargıdaki yozlaşmalara işaret ederek eleştiriler yönelten **Av. Kazım Kolcuoğlu**, İstanbul Barosu Yönetim Kurulu olarak Cumhuriyet Devrimlerinin yerleşmesine büyük

ENDER ÇETİNKAYA

2 Nisan 1941 tarihinde **Adapazarı**'nda doğdu. İlk ve orta öğrenimini **Adapazarı**'nda yaptı. 1964 yılında İstanbul Üniversitesi **Hukuk Fakültesini** bitirdi.

Avukatlık stajını tamamladıktan sonra **TCDD Genel Müdürlüğü Baş Hukuk Müşavirliğinde** avukat ve müşavir avukat olarak 1976 yılına kadar çalıştı. Daha sonra **TCDD Genel Müdür Yardımcılığı**, 1982 yılında da **TCDD Genel Müdürlüğüne** atandı. Bir ada **İller Bankası İstanbul Bölge Müdür Yardımcılığında** bulundu.

30 Eylül 1986 **Danıştay Üyeliğine** seçildi. Bir dönem **Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu yedek üyeliği** yaptı.

6 Ekim 2000'de **Danıştay Beşinci Daire Başkanlığına**, 14 Nisan 2004 tarihinde de Danıştay Genel Kurulunca **Danıştay Başkanlığına** seçildi. 3 Nisan 2006'da emekli oldu.

Evli ve iki çocuk babası.

n

katkı sunan, büyük hukukçu **Mahmut Esat Bozkurt** adına “**Hukuk Ödülü**” oluşturulmasını ve bu ödülün Cumhuriyetin kazanımlarını, çağdaşlaşmayı savunan, bu alanda önemli çalışmalar yapan bir hukukçuya verilmesini kararlaştırdıklarını söyledi.

İstanbul Barosu Başkanı, Yönetim Kurulunun, 2006 yılı “**Mahmut Esat Bozkurt Hukuk Ödülü**”nün hukukçu, hem savunmada hem yargıda uzun yıllar görev yapmış ve ödülün amacına uygun çalışmalarını sürdüreceği inancıyla Danıştay Başkanı **Ender Çetinkaya**’ya verilmesinin kararlaştırıldığını bildirdi.

Kolcuoğlu, konuşmasından sonra, 2006 yılı “**Mahmut Esat Bozkurt Hukuk Ödülü**”nü Danıştay Başkanı **Ender Çetinkaya**’ya törenle verdi.

Danıştay Başkanı **Ender Çetinkaya**, ödül için teşekkür ederek söze başladı ve böylesine önemli bir ödül oluşturduğu için İstanbul Barosu yönetimini kutladı. **Çetinkaya**, ödülün **Dünya Kadın-**

lar Gününün kutlandığı mutlu bir günde verilmesinden de ayrı bir haz duyduğunu bildirdi.

Mahmut Esat Bozkurt döneminin uygar dünyaya açılış dönemi olduğuna işaret eden Danıştay Başkanı **Çetinkaya**, laikliğin bu dönemde yasalarımıza girdiğini, Medeni Yasayla da çağdaş hukuk anlayışının getirildiğini vurguladı.

Dünyada ve Türkiye’deki Kadın Haklarının Evrimi

Ödül töreninden sonra panele geçildi. İstanbul Barosu Yönetim Kurulu Üyesi **Av. Muazzez Yıl-**

maz’ın yönettiği panelin konuşmacıları Kadından Sorumlu Eski Devlet Bakanları **Önay Alpago** ve **Hasan Gemici** idi.

Önay Alpago, konuşmasında dünyada ve Türkiye’de kadının durumu üzerine ayrıntılı bilgiler verdi ve kadın haklarının genişletilebilmesi için kadınların siyasal yaşamda söz sahibi olmaları gerektiğini bunun için de kotalara ihtiyaç bulunduğunu bildirdi.

Hasan Gemici ise, konuşmasında kadın haklarının önemi üzerinde durdu ve kadın hakları açısından dünyadaki bazı gelişmelere işaret etti ve bu alanda hazırlanan sözleşmelerden söz etti. n

82. YILINDA ÜÇ DEVRİM YASASI

Moroğlu:"Bugün laik demokratik Cumhuriyete bağlı kalacağına yemin edenler, laik eğitimi göz ardı etmekte, laik düzeni korumaya yönelik yargı kararlarına isyan etmektedirler."

Laik Demokratik Cumhuriyetin şekillenmesi Üç Devrim Yasasının kabulüyle başladı. Şeriyeye-Evkaf ve Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Vekâletlerinin Kaldırılması ve Tevhid-i Tedrisat (Öğretimin Birleştirilmesi) Kanunu ve Hilafetin Kaldırılması Kanununun yürürlükten kaldırılması Cumhuriyete yeni bir ufuk açtı. Bunu öteki devrim yasaları izledi.

3 Mart 1924 tarihinde yürürlüğe giren ve Cumhuriyet tarihinde "Üç Devrim Yasası" olarak anılan, Şeriyeye-Evkaf ve Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Vekâletlerinin Kaldırılması Kanunu, Tevhid-i Tedrisat (öğretim Birliği) Kanunu ve Hilafetin Kaldırılması Kanununun 82. yılı İstanbul'da düzenlenen bir panelle kutlandı.

Dünya Kadınlar Gününü Kutlama etkinlikleri çerçevesinde İstanbul Kadın Kuruluşları Birliği ve Kadın Araştırmaları Derneğiince düzenlenen panel yoğun ilgi gördü.

Harbiye Askeri Müze Kültür Merkezinde 3 Mart Çarşamba günü saat 11.00'da başlayan "82. Yılında Unutulan 3 Devrim Yasası" konulu panelin sunuş konuşmasını Kadın Araştırmaları Derneği Başkanı **Prof. Dr. Necla Arat**,

açılış konuşmasını ise İstanbul Kadın Kuruluşları Birliği Koordinatörü **Av. Nazan Moroğlu** yaptı.

Konuşmasında Üç devrim yasasının önemini vurgulayan **Moroğlu**, bu yasaların çağdaş, demokratik ve laik bir ulus-devlet olan Türkiye Cumhuriyetinin temelini oluşturduğunu söyledi.

Üç devrim yasası uygulamalarının 82. yılında kaygı ve kuşku duyduklarını belirten **Nazan Moroğlu**, bugün gelinen noktayı

şöyle özetledi: “Oysa bugün laik demokratik Cumhuriyete bağlı kalacağına yemin edenler, laik eğitimi göz ardı etmekte, laik düzeni korumaya yönelik yargı kararlarına isyan etmektedirler. Türban bugün yargı kararıyla “laik düzen karşıtı bir simge” olarak kabul edilmiştir. Bilindiği gibi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nde (AİHM) davayı devlet kazandı, ama devleti yönetenler

Soldan sağa; Firdevs Gümüšoğlu, Vural Savaş, Meriç Velidedeoğlu, Aydeniz Alisbah Tuskan, Necla Arat, Bedri Baykam

Selda Emir
Emekli Öğretmen

ayaklandı: “Ulemadan görüş alınmadı” diye.”

Panelin açılış bölümünde konuşan Atatürk dönemi öğretmenle-

rinden emekli öğretmen **Selda Emir** de, **Atatürk** dönemi millî eğitim politikalarını anlattı ve konuşmasını anılarıyla pekiştirdi.

Daha sonra panele geçildi.

İstanbul Barosu Kadın Hakları Komisyonu Başkanı **Av. Aydeniz Alisbah Tuskan**’ın yönettiği panelde, Araştırmacı-Yazar **Meriç Velidedeoğlu**, Emekli Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı **Vural Savaş**, **Prof. Dr. Necla Arat**, Yrd.

Doç. Dr. Firdevs Gümüšoğlu ve sanatçı **Bedri Baykam** konuşmacı olarak yer aldılar.

Konuşmacılar, üç devrim yasasının önemine işaret ederek, günümüz uygulamalarını eleştirdiler ve uyarı mesajları verdiler. n

Sözde Ermeni Soykırımı İddiası Berlin’de Protesto Edildi

Almanya Federal Meclisi’nin sözde Ermeni soykırımı ile ilgili kararını protesto etmek amacıyla düzenlenen “**Berlin Talat Paşa Harekâtı**” mitingi 18 Mart Cumartesi günü Berlin’de yapıldı. Fransa’da ise Türklerin eylemini engellemeye çalışan Ermeniler, polis tarafından gaz bombasıyla dağıtıldı.

Berlin Talat Paşa Harekâtı’nın düzenlendiği eylem kapsamında **Urania Caddesi**’nde toplanan yaklaşık beş bin kişi, **Ernst Reuter Meydanı**’na yürüdü.

Türk, Kıbrıs Türk ve Azeri bayraklarının taşındığı yürüyüş ve mitingde, Alman Meclisinin kararını protesto eden pankartlar taşındı ve sloganlar atıldı.

Berlin Talat Paşa Harekâtı yürüyüş ve mitingine, İstanbul Barosunu temsilen Yönetim Kurulu Üyesi **Av. Zeki Yıldan** katıldı. n

Talat Paşa

Baro-Üniversite İşbirliği: "AVRUPA HUKUKU GÜNLERİ PROJESİ" BAŞLADI

istanbul Barosu ve İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Avrupa Hukuku Araştırma ve Uygulama Merkezince ortaklaşa düzenlenen **Avrupa Hukuku Günleri Projesi** başladı.

Projenin ilk etkinliğinde konuk, Federal Almanya Cumhuriyeti Başkonsolosu **Dr. Reiner Möckelmann**'di.

İstanbul Barosu Başkanı **Av. Kazım Kolcuoğlu**, **Avrupa Hukuku Günleri Projesini**, 17 Mart Cuma günü saat 14.00'da İstanbul Üniversitesi Doktora Salonunda yaptığı açış konuşmasıyla başlattı.

AB-Türkiye ilişkilerinde Almanya'nın önemli bir yer tuttuğunu belirten İstanbul Barosu Başkanı, Avrupa ülkeleri arasında en çok Türk vatandaşının Almanya'da yerleştiğini, ikinci ve üçüncü kuşaklar oluştuğunu ve 20 milyar dolarlık yatırım sahibi olduklarını bildirdi.

Bazı Almanların da Türkiye'ye yerleştiklerinin gözlendiğini, yılda 4 milyon Almanın Türkiye'de tatil yaptıklarını kaydeden **Av. Kazım Kolcuoğlu**, iki ülke arasındaki

ekonomik, sosyal ve siyasal ilişkilerin de gelişmekte olduğunu, Avrupa Birliğinden müzakere tarihi almada Almanya'nın katkısının görmezden gelinemeyeceğini anlattı.

AB-Türkiye ilişkilerinde bazı hak-sızlıkların yapıldığını, Kopenhag Kriterlerinin dışında bazı siyasi ölçütler konulmak istendiğini hatırlatan **Kolcuoğlu**, "**Bütün bunları açacağız. Önceki Alman Hükümetiyle dayanışma içinde çalıştık, yeni hükümetle de aynı dayanışma içinde çalışmayı umuyoruz**" dedi.

Avrupa Hukuku Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürü **Prof. Dr. Nevhis Deren-Yıldırım** da, Proje

hakkında bilgi verdi. Üç yıl sürecek Projenin İstanbul Üniversitesi Yönetim Kurulunca onaylandığını ve düzenlenecek sempozyumlarda diplomat, bilim adamı ve strateji uzmanlarının Avrupa Hukuku üzerine değerlendirmeler yapacaklarını söyledi.

Prof. Dr. Yıldırım, projenin ilk ayağı olan 2006 bahar programının üç ay süreceğini, bu dönemde kadın-erkek eşitliği, Avrupa İflas Hukuku ve Avrupa Hukukuna Giriş gibi konularda sempozyumlar yapılacağını bildirdi.

Projenin ilk konuşmacısı olan Almanya Federal Cumhuriyeti Başkonsolosu **Dr. Reiner Möckelmann**, konuşmasında "**Alman-Türk ve Türkiye - Avrupa İlişkileri**" üzerinde değerlendirmeler yaptı.

Möckelmann, Avrupa Birliğinin henüz demokratik bir yapıya kavuşmadığını, Avrupa Anayasasının Fransa ve Hollanda tarafından reddedildiğini, para sisteminde ise birlik sağlanmadığını belirtti. n

ŞEMDİNLİ İDDİANAMESİ

Kamuoyunda Şemdinli İddianamesi olarak ünlenen ve 09.11.2005 tarihinde Şemdinli’de bulunan bir kitabevine yapılan bombalamanın şüphelileri olarak ele geçeler hakkında Van Cumhuriyet Savcısı **Ferhat Sarıkaya** tarafından hazırlanan iddianame, son günlerin gündemine oturmuş ve de haklı itirazların yaşanmasına neden olmuştur.

Tartışmalar, iddianamenin yeterli hukuksal dayanaklara erişmeden Kara Kuvvetleri Komutanı Org. **Yaşar Büyükanıt**’ı suçlaması ve bu suçlamayı esas alarak bu yöndeki dosyayı ayırıp Genelkurmay Başkanlığı’na yollamasından kaynaklanmıştır.

Bilindiği üzere iddia makamı, şüphelilerin gerçekleştirdiğine inandığı bir fiili suç oluşturduğu kanısına vardığında, bunun yasayla belirlenmiş suç tipine uyup uymadığını belirtmekle görevlidir. İddianame dikkatlice incelendiğinde tartışmalara neden olan fiili durumun, hukuksal boyutlarında oldukça önemli aksaklıklar göze çarpmaktadır.

Bu iddianame yüz sayfayı bulan içeriğiyle, bir iddianamenin yetki ve kapsamını aşmış adeta bir siyasi görüşü savunan bir metne, bildiriye dönüştürülmüştür. Söz konusu iddianame bir iddianame olmaktan çok bir durum değerlendirmesidir. Bir iddianamede hukuken bulunması gereken unsurların birçoğu yoktur. Hukuken olmaması gereken olgulara yer verilmiştir. **Bir iddianamede bulunması gereken unsurları CMK 170. Maddeye bakarak anımsamakta yarar var.** CMK 170. madde iddianamenin öğelerini sayılı biçimde sıralamıştır. Buna göre, *a- Şüphelinin Kimliği, b- Müdafisi, c- Maktul, mağdur veya suçtan zarar görenin kimliği, d- Mağdurun veya suçtan zarar görenin vekili veya kanuni temsilcisi, e- Açıklanmasında sakınca bulunmaması halinde ihbarda bulunan kişinin kimliği f- Şikayette bulunan kişinin kimliği, g- Şikayetin yapıldığı tarih, h- Yüklenen suç ve uygulaması gereken kanun maddeleri, i-Suçun maddeleri j- Suçun delilleri, k- Şüphelinin tutuklu olup olmadığı; tutuklanmış ise, gözaltına alma ve tutuklama tarihleri ile bunların süreleri, Gösterilir. 4- İddianamede, yüklenen suç oluşturulan olaylar, mevcut delillerle ilişkilendirilerek açıklanır. 5- İddianamenin sonuç kısmında şüphelinin sadece aleyhine olan hususlar değil, lehine olan hususlar da ileri sürülür...*

Bu iddianamede Savcı Sarıkaya medyada yer alan sözleşme de gönderme yaparak yargının etki altında bırakıldığı savını ileri sürmüştür. Oysa ki, iddianamede adı geçen askeri yetkililerin en üst düzey amirleri olan Komutanların üçü de, olayları yargıya bırakmak gerekeceği yolunda açıklamalarda bulunmuşlardır.

Fransız Liberation gazetesinin Şemdinli soruşturmasında sonuna kadar gidilmesinin Türkiye için dönüm nokta-

si olacağına ilişkin haberi ile AB-Türkiye Karma Parlamento Komisyonu Eşbaşkanı Joos Lagendijk’in “TSK, süregelen terör, şiddet ve PKK ile çatışma ortamını seviyor” açıklamasına da iddianamede yer verilmesi ve Savcı Sarıkaya’nın kesin kanıtlara dayanmayan, belli bir görüşü dikteye çalışan, öznel (Subjektif) saptamaları iddianameyi yasal çizgilerin dışına taşımış ve her kesimin itirazlarına neden olmuştur.

İddianamede yer alması tartışmalara neden olan bir başka konu da TBMM Araştırma Komisyonunda dinlenen bir tanığın ifadesinin de eklenmesidir.

Anayasa’nın 138/2. maddesi, “Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisi’nde yargı yetkisinin kullanılmasına ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz...” hükmünü içermektedir. Burada TBMM Şemdinli Olayları Araştırma Komisyonu’na dinlenen bir tanık beyanının daha komisyon raporuna yansımadan, ve komisyonun kararı alınmadan, salt komisyon başkanının birel iradesi ile, savcılığa hukuka aykırı biçimde yollanmış olması Organlar Ayrılığı ilkesini de Anayasanın emredici bu hükmünü de zedelemektedir. Komisyon Başkanının, M.A. Altındağ’ın ifadesinin savcılığa gönderilmesi konusundaki eleştirileri, “CMK 160-161. Maddeleri karşısında gönderememezlik yapamazdık” diye yanıtlaması hukuki olmaktan uzaktır. Çünkü anılan madde hükümleri kamu görevlilerini kapsar. TBMM Komisyonları ve milletvekilleri kamu görevlisi sayılmazlar. Üstelik Komisyonun oy birliği ile aldığı “Çalışmalarımızı gizlilik kuralı içinde yürüteceğiz” kararı da bu uygulamayla yok sayılmıştır. **Araştırma Komisyonu, raporunu hazırlayıp Meclis Başkanı’na sununcaya değin dışarı hiçbir bilginin sızdırlamayacağı kuralı** açık iken ve hatta komisyon üyelerinin bu gizliliği sağlamak için cep telefonlarını dahi kapıdaki görevliye teslim ederek toplantıya öyle katılırken, bu davranışla gizlilik kuralı bizzat komisyon başkanı tarafından çiğnenmiştir. Komisyonun dışarı bilgi sızdırması ve Savcılığa bir tanık ifadesinin gönderilmesi Meclis İç Tüzüğü’nün 104 ve 105. Maddelerine aykırılık arz etmiştir. Bu maddede düzenlenen Araştırma Komisyonlarının Meclis için **“hizmete özel görev yapan bir yer olması”** ve de Anayasa’nın 98. Maddesindeki **“Meclis araştırması belli bir konuda bilgi edinmek için yapılan incelemeden ibarettir”** hükümlerine karşın belge ve bilgi aktarma yetkisine sahip olmadan, komisyon bu yetkiyi kullanmıştır.

CMK’nın 161. maddesi her ne kadar Cumhuriyet savcısı adli görevi gereğince bütün kamu görevlilerinden her tür bilgiyi isteyebilir dese de Yasama Organı olan Komisyon’un Kamu Görevlisi olarak değerlendirilemeyeceği de bir gerçektir. Çünkü Kamu Görevlisi bilinen anlamıyla İdareye bağlı olarak çalışan, konumu özel yasayla dü-

zenlenmiş ücretli personeldir. Yasama Organı'na bağlı Araştırma Komisyonu'na üye milletvekillerinin Kamu Görevlisi olarak değerlendirilmesi hukuki tanımlara ve anayasaya uymamaktadır. Bu nedenle kamu görevlisi sıfatının dışına çıkan üst bir kurumdan tanık beyanı da olsa bilgi ya da belge edinilmesi Anayasa'nın 178. maddesinin ihlali anlamına gelmektedir. Anımsanacağı üzere kamuoyunda "Uğur Kaymaz Davası" olarak bilinen davanın soruşturma evresinde savcılık ve mahkeme kendisinden bilgi isteyen görevli komisyonun istemini bu Anayasa hükmü gereğince reddetmiştir.

İddianamaya bir iş adamının kanıtları ve dayanakları olmayan anlatımının alınmasının hukuki dayanağı yoktur. İfade içerik olarak 20 sayfa bulmakta ve başta Sayın Büyükanıt olmak üzere bölgede görevli komutanlar hakkında geliş güzel isnatlar içermektedir. Bu ifade iddianamenin önemli bir parçası haline getirilmiştir. TSK'ya karşı bu art niyetin ve çabaların nedenini anlamamak olanaksızdır.

İddianamede yer verilen ihbar dilekçelerinin hiçbir soruşturma ve araştırma yapılmadan iddianamaya geçirilmesi CMK 158. maddeye aykırıdır. Öncelikle ihbarı yapanların kimliklerinin araştırılıp, bulduklarında çağrılıp dinlenmeleleri gerekirken bu gerekler yerine getirilmemiştir. Hatta bir ihbarcının isminin baş harfleri ile soyadına yer verilmekle yetinilmiştir. Kamuoyu aynı durumla, aynı savcının hazırlamış olduğu Rektör Yücel Aşkın iddianamesinde de karşılaşmıştı. O iddianamede de kimlikleri açıkça tespit edilemeyen kişilerin yasal koşullar oluşmadığı halde ihbar mektuplarına itibar edilerek iddianamede yer verilmişti. O iddianemenin girişinde de ismi ve adresi belli olmayan vatandaşın ihbarı üzerine başlatılan soruşturma tabiri kullanılmıştı.

Savcılık makamı kendisinin bir tek soru sormadığı bir tanığın kulaktan duyma ifadesine dayanarak ve bu ifadeye bütünüyle iddianamesinde yer vererek salt bu beyanlarla, kuvvet komutanlığına kadar gelmiş onurlu bir subayı, "suç işlemek için örgüt kurmak, görevi kötüye kullanmak ve sahte belge düzenlemekle" itham etmesi temelsiz bir sav olmaktan ileri gidememiş ancak hukuku zedelemiştir.

İddianamede yasaca aranan unsurların yer almaması yanında açıkça siyasi bir ileti verme amacı güdüldüğü görülmektedir: Bu açıdan bakıldığında; "Osmanlı'dan Cumhuriyet'e miras kalan ve Cumhuriyet'in ilanında da kabul edilerek devam ettirilen modernlik projesi Kürt Milliyetçiliği'nin ve Siyasal İslam'ın devletin temel yaklaşımlarına hakim olmasını temel tehdit unsurları olarak belirlemiştir. Bugün kimi çevrelere göre siyasetin gizli ajandası bu iki temel tehdidi içermektedir. Ayrıca çevreden gelerek merkezi ele geçirme çabası içerisinde olan unsurlar modernlik projesinin sahibi olan sivil/askeri bürokratik eliti oldukça rahatsız etmektedir. O halde devlet içerisinde kimi ideolojik gruplaşmaların çıkar

çevreleri ile işbirliği içerisinde temel risk faktörü olarak gördükleri siyasi iktidara karşı tavır geliştirmeleri beklenmeyen bir durum olmamalıdır" satırları ile modernleşmeyi Cumhuriyet'in bir kazanımı değil Osmanlı'dan miras kalan ve sürdürülen bir sistem olarak yorumlandığı görülmektedir. Bu durumda devrim yasaları, kaldırılan ve köhnemiş eski yapıların yerine getirilen çağdaş yapılanmalar, kısacası 1923 Devrimi, sıfatının başında Cumhuriyet sözcüğü bulunan bir savcı tarafından yadsınmak istenmiştir.

TSK'yı hedef alan ve hukuksal olmaktan uzak bir diğer cümle de şudur: "Kan ve gözyaşı üzerinden politika üreten ve menfaatlerini temin için devletin bütün mekanizmasını kullanmaktan çekinmeyen güçlerin birtakım üst makamlara gelmesi halinde ise devletin bekası için son derece tehlikeli bir durum ortaya çıkabilir. Kendi ideolojik mantığı içerisinde makul sebeplerini zaten hazırlayan bu grup menfaatleri icabı kendilerini uluslararası güç odaklarına pazarlamaktan çekinmez."

Soyut ifadelerle "Üst Makamlar" denilerek TSK Komuta Kademesi'nin hedef alındığı açıkça anlaşılan bu nitelermelerin de iddianamaya konu suçla ve hukukla ilgisini kurma olanağı yoktur.

Unutulmamalıdır ki, Türkiye bir hukuk devletidir. Kamuoyunda hukuku zedeleyici bu tür girişimler en başta Hukuk Devleti'ne zarar verecektir. Oysa hukuku üstün kılmak, en başta hukuk uygulayıcılarının görevidir. Aynı savcı tarafından hazırlanan başka bir iddianame sonucunda açılan davadan dolayı Cumhuriyet Tarihimizde ilk kez bir Üniversite Rektörü tutuklanmıştı. Bilindiği üzere bu durumun tesadüf olamayacağı kamuoyu tarafından yüksek sesle dile getirilmiş ve adı geçen savcı hakkında Adalet Bakanlığı'nca soruşturma başlatılmıştı. Bu birbiri arkasına gelen temelsiz iddialar ve kabul görmeyen savlar bir savcının ideolojik amaçlı bireysel çıkışından öte bir anlam taşımamaktadır. Hatta bu durumun yapılabilecek yargılamayı zorlaştıracığı da açıktır.

Şunu da açıkça belirtmek gerekir ki; özellikle Güneydoğuda feodal ilişkiler yumağı hala etkisini sürdürmektedir. Devletin Emniyet Güçlerinin bu bölgede görev yaparken sorumlu olmayan ve feodal ilişkilerin etki alanında bulunan ihbarcı ve korucularla istihbarat alanında işbirliği yapması bu ilişkiyi bir çıkar ilişkisine dönüştürme olasılığını doğurmaktadır. Bu nedenlerle Devletin sorumsuz kişileri kullanarak herhangi bir çalışma yapması önemli sakıncaları beraberinde getirdiği daha önceki olaylardan anlaşılmıştır.

Hukuk devleti ilkesini Anayasasına alan bir ülkenin, tüm kurum, kuruluş ve görevlilerini hukukla bağlı kılması, o ülke için yaşamsal bir gerekliliktir.

İSTANBUL BAROSU

n

Meslek Kurallarımız - IV

Av. Başar YALTI

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu Üyesi

Meslek kurallarıyla ilgili yazı dizimizin bu bölümünde "İş sahipleriyle ilişkiler" konusunu ele alacağız. Avukatlık Meslek Kurallarının İş Sahipleriyle ilişkiler bölümü 14 maddeden oluşmaktadır. Bu maddeler aşağıya alınmıştır.

1- Avukat müvekkiline davanın sonucu ile ilgili hukuki görüşünü açıklayabilir. Fakat bunun bir teminat olmadığını özellikle belirtir.

2- Avukat aynı davada birinin savunması öbürünün savunmasına zarar verebilecek durumda olan iki kişinin birden vekâletini kabul etmez.

3- Bir anlaşmazlıkta taraflardan birine hukuki yardımda bulunan avukat yararı çatışan öbür tarafın vekâletini alamaz, hiçbir hukuki yardımda bulunamaz.

Ortak büroda çalışan avukatlar da, yararları çatışan kimseleri temsil etmemek kuralı ile bağlıdır.

4- Avukat meslek sırrı ile bağlıdır.

a) Tanıklıktan çekinmede de bu ölçüyü esas tutar.

Avukat davasını almadığı kimselerin başvurusu nedeniyle öğrendiği bilgileri de sır sayar.

Avukatlık sırrının tutulması süresizdir, meslekten ayrılmak bu yükümü kaldırmaz.

b) Avukat, yardımcılarının, stajyerlerinin ve çalıştırdığı kimselerin de meslek sırrına aykırı davranışlarını engelleyecek tedbirler alır.

5- Avukat kendisine teklif edilen işi gerekçe göstermeden de reddedebilir. Takdirine esas olan nedenleri açıklamak zorunda bırakılamaz.

Avukat zamanının ve yeteneklerinin erişemediği bir işi kabul etmez.

Avukat davayı almaktan ve kavuşturmaktan çekinme hakkını müvekkiline zarar vermeyecek biçimde kullanmağa dikkat edecektir.

6- İş sahibi anlaşmayı yaptığı avukattan sonra ikinci bir avukata da vekâlet vermek isterse, ikinci avukat işi kabul etmeden önce, ilk vekâlet verilen avukata yazıyla bilgi vermelidir.

7- Avukat kesin olarak zorunlu bulunmadıkça müvekkili adına basına açıklamada bulunamaz. Açıklamalarda adaletle etkili olmak amacı güdülemez.

8- Avukat baktığı davada görevini savsarak ya da kötüye kullanarak, müvekkili zararına kendisine bir yarar sağlayamaz.

9- Avukat işle ilgili giderleri karşılamak üzere avans isteyebilir. Avansın işin gereğini aşmamasına, avanstaki yapılan harcamaların müvekkile zaman zaman bildirilmesine ve işin sonunda avanstaki kalan paranın müvekkile geri verilmesine dikkat edilir.

10- Müvekkil adına alınan paralar ve başkaca değerler geciktirilmeksizin müvekkile duyurulur ve verilir.

Müvekkille ilgili bir hesap varsa uygun sürelerde durum yazıyla bildirilir.

11- Avukat, müvekkilinden meslektaşına yönelecek satışmaları önlemeye çalışır; gerekirse vekillikten çekilebilir.

12- Avukat "hapis hakkı" nı alacağı ile oranlı olarak kullanabilir.

13- Adli müzaheretle görülen işler, başkaca işlere gösterilen özenle yürütülür.

14- Ücret davası açacak avukat önce baro yönetim kuruluna bilgi verir. Bu konuda baro yönetim kurulunun görüşünü bildirme yetkisi vardır.

Sağlıklı şekilde yürütülmediği zaman avukatları en çok yoran ve yıpratın ilişkiler müvekkillerle kurulan ilişkilerdir. Başlangıçta sonsuz bir iyimserlikle başlayan ilişkiler zaman ilerledikçe, Müvekkillerin beklentilerinin gecikmesi, gerçekleşmemesi gibi nedenlerle törpülenir, bir süre sonra avukatın ilgisiz kaldığı, beceriksiz olduğu ve hatta karşı tarafla anlaştığı gibi iddialar ileri sürülmeye başlanır. **Müvekkil – Avukat** ilişkisi, saygınlığını yitirir, hoş olmayan durumlar yaşanır ve şikâyetler başlar.

Müvekkillerle ilişkilerde istenilmeyen sonuçların tohumu, genellikle, Müvekkil-Avukat ilişkisi kurulurken atılır. Avukatlık Yasası ve Meslek Kuralları dışına çıkılarak dava üstlenilirken müvekkile verilen taahhüt ve sözler, sonradan baş ağrıtır. İşe başlarken bu tür yanlışlar yapmamak gerekir. Çünkü hiç kimse, olumsuz sonuçlarla karşılaşmak için avukata ücret ödemez. Müvekkil, avukatından dava sonunda olumlu sonuçlar elde edileceğini duymak ister. Bu eğilimin psikolojisi altındaki müvekkil, çoğu kez, avukatın iyimserliğini kesin taahhüt gibi algılar. Verilen sözler yerine gelmeyince, ilişkilerde sancılı dönem başlar. Oysa avukat yargılamanın aktörleri arasında yer almakla birlikte, mevcut sistemde, tek başına sonucu etkileyebilecek güce sahip değildir. Ayrıca, yöntem (usul) kurallarının yaşattığı şanslılıklar veya gecikmeler de başlangıçta verilen sözlerin boşa çıkmasına neden olabilmektedir.

Bunun içindir ki, avukat üstlendiği dava ile ilgili olarak müvekkiline görüşünü açıklarken, yargılama sürecinin tümünü dikkate alarak, her türlü olasılığı hesaba katarak bilgi vermeli, ancak, sonucun olumlu olacağı yönünde asla kesin taahhütlerde bulunmamalıdır. Davayı üstlenmek için müvekkiline gerçeğe aykırı bilgi veren veya olmayacak taahhütlerde bulunan avukat, bir süre sonra bu taahhüdün hesabı sorulmaya başlayınca, avukatlık onuruyla bağdaşmayacak şekilde zor durumda kalmaktan kurtulamaz. Bu nedenle bir dava üstlenilmeden önce, mutlaka, işin kapsamı ve sınırları iş görüşme tutana-

ğına veya ücret sözleşmesine açık bir şekilde yazılarak müvekkile imzalatılmalı ve müvekkil bu konuda aydınlatılmalıdır. Müvekkile, avukatlık ücretinin dava kazanmaya endekslili olarak tahsil edilen bir ücret değil, hak arama çabasının karşılığı olduğu bildirilmelidir.

Avukatların üstesinden gelemeyeceği işlerin altına girmesi de yanlıştır. Avukatlar, işlemlerini sağlıklı şekilde yürütemeyecekleri, yeterince zaman ayıramayacakları dava ve işleri üstlenmemelidir. Bu gibi durumlarda, en azından, sorunun çözümünde gecikmelere neden oluna-bileceği akıldan çıkarılmamalıdır. Diğer yandan üstlenilen dava konusuyla ilgili hukuksal deneyimsizlik ve yetersizlikler de hak kayıplarına neden olabilmekte, sonuçta müvekkil avukat çekişmesi kaçınılmaz olmaktadır.

Avukat – müvekkil ilişkisinde para önemli bir rol oynamaktadır. Avukatları en çok yıpratılan ilişkiler parasal konularda yaşanmaktadır. Para konusu, hem avukatlık ücretinin tahsili bakımından, hem müvekkil adına tahsil edilen paraların müvekkile ödenmesinde yaşanan sıkıntılarla öne çıkan bir sorun başlığıdır. Disiplin Kurullarının önüne gelen çoğu sorunlarda, avukatlar, ücret sözleşmelerinin belirsizliği nedeniyle müvekkilleri tarafından suçlanmaktadır. Ücret konusunun mutlaka bir sözleşmeye bağlanması en doğru tavrıdır. Eğer böyle bir sözleşme yoksa avukat, yasal asgari ücretle yetinmek zorundadır. Ücretini alamayanlar için hapis hakkının kullanılması yasal bir hak ve yetki ise de, bu hakkın kullanılmasında çok özenli olmak gerekmektedir. Avukatların müvekkilleri adına tahsil ettikleri paraları mümkün olan en kısa sürede müvekkile teslim etmeleri gerekmektedir. Herhangi bir nedene paranın müvekkile teslimi mümkün olamıyorsa, para avukat üzerinde kalmamalı, müvekkil adına açılacak bir hesapta nemalandırılacak şekilde tutulmalıdır.

Daha önceki yazılarımızda da ifade ettiğimiz üzere, avukatlık bir güven mesleğidir. Müvekkil avukatına güvenerek tüm gizli bilgi ve belgelerini açıklayabilmelidir ki, savunması eksiksiz bir şekilde yapılabilir. Bu gereklilik nedeniyle, sır saklama yükümlülüğü, tüm dünyada üzerinde mutabakat sağlanmış temel avukatlık meslek kurallarından birisidir. Belirtmek gerekiyor ki, yasal sır saklama yükümlülüğü (Avukatlık Kanunu m.36), sadece dava süresince veya vekâlet süresince değil, avukatın tüm yaptırısı boyunca uyulması gereken zorunlu bir kuraldır.

Avukat müvekkil ilişkilerinde sıkıntı yaratan konulardan birisi de, avukatın eski müvekkiline karşı dava alıp alamayacağı hususudur. Avukatlık Kanununa göre (m.38/b), aynı işte menfaati zıt olan bir tarafa avukatlık etmiş veya mütalâa vermiş olan avukat kendisine teklif edilen işi ret etmek zorundadır. Bu yasak, meslek kurallarıyla daha da genişletilmiş ve “**aynı işte**” ibaresi, “**bir anlaşmazlıkta**” olarak belirtilmiştir. Bu nedenle, taraflardan birine hukuki yardımda bulunan avukat yararı çatışan öbür tarafın vekâletini alamaz, hiçbir hukuki yardımda bulunamaz. Ancak bu durum, bir kişinin vekâletini üstlenince o kişiye karşı ömür boyu sürecek bir dava alamama yasası değildir. Uygun bir süre geçtikten sonra ve eski hasmı olmayan başka bir müvekkil adına, eski müvekkile karşı dava almak mümkündür. Yine de böyle bir durumda hassas davranılmalı ve sır saklama yükümlülüğüne uyulması gerektiği akıldan çıkartılmamalıdır.

Yukarıdaki kısa açıklamalarımızdan sonra, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun konu ile ilgili karar özetlerinden bazılarını aşağıya alıyoruz.

- Avukat, çekişmeli hakları edinemez. Alacağın temlikli suretiyle bu yasak dolanılmaz.
- Avukat, para karşılığı müvekkilin her isteğini sınırsız biçimde yerine getirmekle yükümlü olmayıp, masraf ve ücret karşılıksa dahi, haksız olduğunu bildiği işi reddetmek zorundadır
- Avukat yazılı ücret sözleşmesi yoksa, Avukatlık asgari ücret tarifesinde belirtilen ücretten fazlası üzerinde hapis hakkı kullanamaz.
- İş sahibinin vekâletnamede verdiği adrese avukat tarafından yapılacak her tebliğ kendisine yapılmış sayılacağından, adres değişikliğini üç gün içinde Avukatına bildirmeyen müvekkil sonuçlarına katlanmak zorundadır.
- Avukat peşin aldığı ücreti hukuki yardımdan vazgeçilmesi sebebiyle iadeyi taahhüt etmişse derhal vermeli, oyalamamalıdır.
- Paranın tahsil edildiği 31.01.2003 tarihi ile ödemenin yapıldığı ibra alındığı belirtilen 16.07.2003 tarihi arasında altı aya yakın sürenin meslek kurallarında öngörülen “gecikmeksizin” kavramıyla örtüşemeyeceği dikkate alındığında, şikâyetli avukatın olayda kusurlu ve sorumlu olduğunun kabulü gerekir.
- Dosyadaki bilgi ve belgelerden Şikâyetli Avukatın şikâyetçi ile yapmış olduğu sözleşmeye göre masraf kendisine ait olmak üzere şikâyetçi adına dava açmayı kabul ettiğinden, şikâyetçi adına dava açılmamış olması ve şikâyetçiye dava ile ilgili bilgi verilmediği anlaşılmakla Şikâyetlinin eylemi disiplin suçu oluşturmaktadır.
- Tahsilâtların kooperatif muhasebecisine elden verilmesi başlı başına özensizlik olup, bu yöndeki savunma inandırıcı bulunmamıştır. Şikâyetli avukat hakkında tayin edilen işten çıkarma cezasının onanması gerekmiştir.
- Şikâyetli avukatın ücret ve vekâletname almasına rağmen dava açmamasından ibaret eylemi, disiplin suçu oluşturmaktadır.
- İcra takibinin devamı ve tamamlayıcı unsuru olan “itirazın iptali” davasını açmadan önce şikâyetli avukatların, icra takibini yürüten şikâyetçi avukata bilgi vermeleri disiplin suçunu oluşturmaktadır.
- Şikâyetli avukatın, müvekkili adına takip ettiği davanın lehte sonuçlanması üzerine müvekkili adına tahsil ettiği parayı müvekkiline ödememesi, daha sonra Yargıtay tarafından kararın aleyhe bozulması ve ödenen paranın geri istenilmesi üzerine ödemeyi yapmaması ve müvekkili asil aleyhinde istirdat davası açılmasına sebebiyet vermesi, disiplin suçunu oluşturmaktadır.

Özetle; Müvekkil- Avukat ilişkisinin sağlıklı şekilde yürütülebilmesi için; Avukatlık Kanunu’nun 38. maddesine aykırı şekilde dava alınmamalı, müvekkile davanın sonucu ile ilgili olarak kesin taahhütlerde bulunmaktan kaçınılmalı, iş görüşme tutanağı ve avukatlık ücret sözleşmesi mutlaka yapılmalı, müvekkil adına tahsil edilen paralar en kısa sürede müvekkile belge karşılığı ödenmeli ve müvekkille ilişkilerde ölçülü bir mesafe her zaman korunmalıdır.

ŞUBAT AYINDA RUHSAT ALAN AVUKATLAR

02.02.2006

Ziya Kara
Abdurrahman Bayramoğlu,
Şeyhmüslüm Kayacan
Gülnehal Dilber İşler
Hakan Çırak
Şeydi Tamer Mercangöz
Güllü Aksu
Zeynep Ateş
Ahmet Çan
İpek Ertürk
Tuba Şebnem Tezer
Ümit Orhan
Uğur Değirmenci
Özen Bayram
Emine Tuna Görüş
Zeynep Akgül
Yusuf Kargın
Bırol Erdoğan
Berna Bölükgiray
Eray İnceoğlu
Emir Celalettin Katırcı
Hüseyin Tanboğa
Ümit Demir
Mehmet Volkan Altun
Seda Sayınbatur
Pelin Yalım
Mine Yegül
Selim Erbaş
Hande Kumaş

Demet Bozoğlu
Yankı Garan,
Ahmet Faruk Şener
Fatoş Nazlı Varol

09.02.2006

Ali Topdemir
Ayben Aksoy
Serhan Yavuz
Melike Dişli
Recep Gür
Başak Sezgin
Güle Sure Arıca
Elif Erdoğan
Peren Sanrı
Tuğçe Uçal
Gökhan Karakaş
Burçak Kurt

Özlem Tolongüç
Volkan Serintürk
Seçkin Pekşen
Esmâ Çınar
Pınar Gündüz
Evren Evrensel
Ali Düzel
Refik Saydam Metin
Arzu Bayram
Yavuz Işık
Behçet Alkan Lokum
Hatice Yılmaz
Kuthan Turhan
Osman Bozkurt
Gökhan Özcan
Murat Çiftçioğlu
Fatih Kaan Yıldırım
Piruz Garipler
Billur Akata
Sabriye Özgen Küçükşenlik
Hande Gürün
Burcu Eren
Taner Aksoy
Serkan Karadaş
Bilgen Öyküm Demirtaş
Alpgiray Bozkurtavlağı
Efe Erdemir
Gülendam Yakut
Asiye Penbegül

16.02.2006

Hamza Süren
Kubilay Peyik
Makbule Dicle Ergül
Seçil Turgut
Çağla Cebe
Seyithan Ayvazoğlu Yüksel
Recep Değirmencioğlu
Alev Güzel
Mehmet Mansur Topçuoğlu
Necati Dindar
Erdem Olgun
Burcu Malkoç
Cevza Özkaynak
Nalan Aydın
Nazan Aydın
Doruk Göksu
Mustafa Karataş
Merve Ateş
Filiz Akdoğan
Esra Yılmaz
Demet Yürük
Ece Ceyhanlı
Gülây Deyim
Hayriye Kurnalı
Ahmet Faruk Kır
Osman Ferhat Alim

23.02.2006

Burçin Kaya
Yasemin Akyol
Ozan Arat
Bahattin Çelik
Gökçen Erarslan

Muharrem Aldemir
Nazlı Nadide Karaaslan
Ayten Selin Özdoğan
Sezin Uçar
Feyza Anıl
Mahmut Alper Kılıç
Özge Deligöz
İbrahim Selman Şuşoğlu
Nagehan Hacivelioglu
Naim Demirel
Merve Fidan
Esra Ceren Üçerler
Burak Kadioğlu
Gökçen Kapusuz
Çağdaş Bilge Sakallioğlu
Barış Kalkan
Aynur Ekşi
Zeynep Dişli
Gökhan Uğur Bağcı
Büşra Sarıhasan
Nazlı Pınar Günay
Şefika Gül Güteryüz
Özge İstanbullu
Umut Burcu Acımış
Övül Özmeriç
Mustafa Demir
Tuba Felah
Serkan Önder
Hande Küçükali
Muhterem Bildiren
Sinem Keleş
Elif Ergen Özer
Dilek Ekmekçi
Sinan Karabak

Şule Gökyay Aghazad
Mehmet Çağrı Çuhadar
Merve Peşteli
Ebubekir Elçi
Aygül Vermez
Dilek Aktunç
Hasan Konmaz
Hatice Dehar
Mehmet Fatih Atalay
Elif Doğancı
Ahmet Efe Kınıkoğlu
Ramiz Onur Yeni
Ece Belkıs Uysaler
Deniz Zeynep Akay
Aslı Ceren Yıldız
Eda Topalahmetoğlu
Gülsün Doygün Akkal
Uğur Yalçın
Mehmet Akif Cabpolat
Çağla Kalyoncu
Ferhat Kılıç
Dilek Uludağ
Tuba Turan
İlgen Ercan
Galfem Pamuk
Tuba Tüfek
Duygu Savran
Ayten Erdoğan
Ali Eşki
Pervin Bıyıklıoğlu
Işıl Erkul
Kenan Aydın
Barkın Timtik
Ebru Timtik
Nihat Emre Topan
Burcu Özkara
Deniz Kutlu
Canan Ünal
Gulia Koçal
Öykü Ergenekon

Topluluk Sigortası Prim Borçlarına Ödeme Kolaylığı

04.03.2006 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan ve 1 Nisan 2006 tarihinde yürürlüğe girecek yasa, kamuoyunda algılandığı gibi bir af yasası değil, aksine adı üstünde olduğu gibi bir yeniden yapılandırma yasası. SSK lehine tahakkuk eden asıl alacakların silinmesi gibi bir durum söz konusu değil.

Av. Coşkun ONGUN

Meslektaşlarımızı ilgilendiren ve bu yazının esas amacını teşkil eden Topluluk Sigortasına tabi sigortalıların 31.03.2005 tarihine kadar olan malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına ait prim borçları da, 1 Nisan 2006'dan itibaren iki ay içinde ilgili SSK müdürlüğüne başvurulduğu takdirde yeniden yapılandırılacak.

Avukatlık Topluluk Sigortası Primlerinin de dâhil olduğu çeşitli sigorta primlerinin ödenmesine kolaylık getiren, **5458 Sayılı Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması Ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun**, 04.03.2006 tarihinde Resmi Gazetede yayımlandı. Yasa, getirilen özel düzenleme gereği 1 Nisan 2006 tarihinde yürürlüğe girecek.

Öncelikle belirtmeliyiz ki, yasa kamuoyunda algılandığı şekilde bir af yasası değil, aksine adı üstünde olduğu gibi bir yeniden yapılandırma yasası. SSK lehine tahakkuk eden asıl alacakların silinmesi gibi bir durum söz konusu değil. Yalnızca bu alacaklara işletilen gecikme faizlerinde belirli şartlarla indirimle gidiliyor.

Yasanın Getirdikleri

Yasanın yürürlüğe gireceği 1 Nisan 2006 tarihinden itibaren iki ay içinde borçların yeniden yapılandırılması için kuruma başvurulması gerekiyor. 31.03.2005 tarihine dek ödenmesi gerektiği halde ödenmeyen sigorta primi,

sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezaları ve sosyal yardım zammı borçları yeniden yapılandırılabilir. Ayrıca 31.03.2005 tarihi ve öncesinde biten özel bina inşaatlarının SSK'ya bildirilmeyen işçilik ücretlerinin yürürlük tarihinden itibaren 30 gün içinde başvurulması ve kurumun ön değerlendirme yapması neticesi tespit edilen yetersiz işçilik bildirimlerinden kaynaklanacak fark alacakları da yasa kapsamında yeniden yapılandırmaya tabi tutulacak borçlar arasında.

İsteğe bağlı sigortalıların 01.05.2003 tarihinden 31.03.2005 tarihi arası prim borçlarının yeniden yapılandırılmasının önü de bu yasayla açılmış bulunmaktadır.

Avukatlar Ne Yapacak?

Meslektaşlarımızı ilgilendiren ve bu yazının esas amacını teşkil eden Topluluk Sigortasına tabi sigortalıların 31.03.2005 tarihine kadar olan malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına ait prim borçları da, 1 Nisan 2006'dan itibaren iki ay içinde ilgili SSK müdürlü-

ğüne başvurulduğu takdirde yeniden yapılandırılacak.

Getirilen düzenlemeyle, uygulanacak yeniden yapılandırma ölçütü olarak belirli limitler öngörülmüş. Buna göre 100.000 YTL'nin altında prim borçları olanların asıl alacakları ile 31.12.1998'e dek yürürlükteki gecikme zamlarının eklenmiş halinde bir değişiklik olmayacak. Bu durum, yürürlükteki gecikme zammı oranlarının o dönemdeki enflasyon oranının altında olmasından kaynaklanıyor.

1 Ocak 1999'dan 31 Aralık 2004'e dek geçen sürede asıl alacak aynen kalmak kaydıyla, bu tarihler arasında işlemiş faiz silinecek. Ancak bu asıl alacağa gecikme faizi olarak bu kez de bu süre içinde toptan eşya fiyatı endeksi (TEFE) oranları eklenerek borç yeniden hesaplanacak.

1 Ocak 2005 tarihinden, yapılandırma başvurusunun yapıldığı tarihe dek olan prim asıl alacaklarına da üretici fiyat endeksi (ÜFE) oranlarına göre belirlenecek gecikme zammı eklenecek.

Çok Zor Durum Ne Getirecek?

Yasaya göre 100.000 YTL'nin üzerinde olan alacaklar için uygulanacak gecikme zammı oranlarında bir değişiklik olmayacak. Ancak teknik olarak yapılacak hesaplar sonucunda "çok zor durum" hali kabul edilerek duruma göre % 30'lara varan bir terkin değişken olarak söz konusu olabilecek.

Hemen belirtmekte fayda umuyoruz; Yasa 100.000 YTL ayrımını

yaparken bu oranı "borç aslı tutarı" olarak değerlendirmektedir. Yani 100.000 YTL'lik alacak miktarında faizler hesaba katılmayacaktır.

Yeniden yapılandırılacak borca, yukarıda hesaplanan oranlarda uygulanacak faiz oranı hesaplandıktan sonra, sigorta borçlusunun toplam borcu ortaya çıkacaktır. Borçlu, eğer bu yeniden oluşturulmuş borç tutarını, on iki aylık taksitte öderse yıllık % 4, on iki ayı aşan ve yirmi dört ayı geçmeyen sürelerde öderse yıllık % 5 ve yirmi dört ayı aşan sürede ödenirse de % 6'lık bir taksitlendirme farkı hesap edilerek her bir taksitte eklenecek.

Peşin ödeme durumunda uygulanan taksitlendirme farkları borçludan alınmayacak. Borcun en geç 30 Haziran 2006'ya dek ödenmesi halinde borç peşin ödenmiş sayılacak

Taksitlendirilmiş bir borcuyla birlikte o an tahakkuk etmekte olan cari prim borcunu ödeme yükümlülüğünü bir takvim yılında üç kez yerine getirmeyen borçluların yeniden yapılandırma hakları kaybolacak ve o zamana dek ödedikleri tutarlar hiç yapılandırmaya gitmemiş kabul edilerek toplam borçlarından düşülecek.

Buna Rağmen Primler Ödenmezse Ne Olacak?

Yasanın 6. maddesi bundan sonra ödenmeyen primlere uygulanacak cezai oranları da yeniden belirliyor. Buna göre 506 Sayılı SSK Kanunu'nun 80. maddesini

değiştiren 6. maddenin getirdiği düzenleme şu şekilde: "Kurumun prim ve diğer alacaklarının süresi içinde ve tam olarak ödenmemesi halinde, ödenmeyen kısma sürenin bittiği tarihten ilk üç aylık sürede her ay için % 3 oranında gecikme cezası, ayrıca her ay için bulunan bu tutarlara ödeme süresinin bittiği tarihten başlamak üzere borç ödeninceye kadar, her ay için ayrı ayrı Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait YTL cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet İç Borçlanma Senetlerinin aylık ortalama faizi, bileşik bazda uygulanarak gecikme zammı hesaplanır. Ancak ödemenin yapıldığı ay için gecikme zammı günlük hesaplanır..."

Her ne kadar ödenmeyen prim borçlarına faiz indirimi getirilse de meslektaşlarımızın ileride mağdur olmamaları ve yeni bir af beklentisine girmemeleri için bundan sonraki ödemelerini düzenli şekilde yapmaları kuşkusuz yararlarına olacaktır.

İstanbul Barosu Sigorta Servisi, topluluk sigortası ile ilgili meslektaşların her tür sorusunu yanıtlamaktadır. Konuyla ilgili diğer soruların yanıtına ulaşmak için sigorta@istanbulbarosu.org.tr adresine e-posta gönderebilir, 0212 244 25 79 numaralı telefonu arayarak sigorta servisine ulaşabilirsiniz. Ayrıca İstanbul Barosu'nun internet sitesinden de Topluluk Sigortası ile ilgili sıkça sorulan soruların yanıtlarına bundan sonrası için ulaşmak da olası...

Yasal Faize İlişkin Son Bakanlar Kurulu Kararı Yasaya Aykırıdır

Av. Çelik Ahmet Çelik

Kuşku yok ki, bu yasa değişikliğinin iptali için Anayasa Mahkemesi'nde bir dava açılırsa, 3095 sayılı yasayı değiştiren ve Bakanlar Kuruluna yetki tanıyan 5335 sayılı yasa kesinlikle iptal edilecektir. Bugüne kadar böyle bir dava açılıp açılmadığı hakkında bir bilgi edinemedik. Eğer açılmadıysa ilgili mahkemelerimizden böyle bir girişim bekliyoruz.

1. Yasal faizin 01.01.2006'dan geçerli olarak %9'a indirilmesine ilişkin Bakanlar Kurulu kararı, 3095 sayılı yasanın 5335 sayılı yasayla değiştirilen 1. maddesi 2. fıkrasına aykırıdır.

Yasal faiz, 30 Aralık 2005 gün 26039 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 19.12.2005 günlü Bakanlar Kurulu kararı ile 01.01.2006'dan başlamak üzere %12'den %9'a indirilmiştir. Bakanlar Kurulunun bu kararı 3095 sayılı yasanın 21.04.2005 gün 5335 sayılı yasanın 14. maddesiyle değiştirilen 1. maddesi 2. fıkrasına aykırıdır. Çünkü maddenin 1. fıkrasında yasal faizin 01.05.2005 tarihinden başlayarak % 12 olacağı açıklandıktan sonra, 2. fıkrasında '*Bakanlar Kurulu bu oranı aylık olarak belirlemeye ve yüzde onuna kadar indirmeye veya bir katına kadar artırmaya yetkilidir*' denilmiştir.

Yasa metnine göre Bakanlar Kuruluna tanınan yetki bu oranı %10 oranında indirmek veya %100 oranında arttırmaktır. Maddenin ilk fıkrasındaki %12 oranının %10 oranında indirilmesi durumunda ortaya çıkacak rakam,

$0.12 \times (1 - 0.10) = \%10.8$ 'dir.

Buna göre Bakanlar Kurulu, anılan yasanın 1. maddesi 2. fıkrasındaki yetkisine dayanarak %12 oranını yüzde 10,8'e kadar indirebilirdi. Bu alt sınırın da altında %9 olarak belirlemekle Bakanlar Kurulu yetkisini aşmış ve yasaya aykırı bir karar vermiştir. Bu karar bizce geçersizdir. Çünkü hiç bir karar yasaların üstünde olamaz. Ancak ortada bir idari karar bulunduğundan, buna karşı Danıştay'da iptal davası açılması ve yürütmenin durdurulması istenmesi gerekir ki, duyarlı bir meslektaşımız bunu derhal yapmış ve Danıştay'da dava açmıştır. [1]

2. Öte yandan, 3095 sayılı yasayı değiştiren 5335 sayılı yasa da Anayasa'ya aykırıdır.

a)3095 sayılı yasanın 19.12.1984 tarihinde yürürlüğe konulan ilk metninde Bakanlar Kuruluna faiz belirleme yetkisi tanınmış iken bu yetki Anayasa'ya aykırı bulunarak Anayasa Mahkemesi'nin 15.12.1998 gün 1997/34E, 1998/79K sayılı kararıyla 1. ve 2. maddeler iptal edilmiş;

Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararının hemen ardından 15.12.1999 gün 4489 sayılı yasa ile iptal hükmüne uyumlu düzenleme yapılarak, 1. ve 2. maddelerde yer alan faiz oranları TC Merkez Bankası kredi işlemlerinde uygulanan reeskont ve avans faiz oranlarına bağlanmıştır.

b) TC Merkez Bankası'nca belirlenen faiz oranlarından rahatsızlık duyan hükümet çevreleri art arda TBMM'ne sevk ettikleri Bütçe Kanunlarıyla (Anayasa'nın 161/son maddesine de 3095 sayılı yasa hükümlerine aykırı olarak) 2003 yılı için %30 ve 2004 yılı için %15 faiz oranlarını (yasal faiz) olarak dayatmak istemişler, ancak ne var ki bütçe kanunlarına konulan bu hükümler Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir. [2]

c) Anayasa Mahkemesi'nin Bütçe Kanunlarındaki faiz hükümlerini iptal etmesi üzerine bu yoldan amaca ulaşamayacaklarını görün hükümet çevreleri, deyim yerinde ise işi inada bindirmişler, bu kez 21.04.2005 gün 5335 sayılı yasa çıkarılarak, bu yasanın 14. maddesi ile 3095 sayılı yasanın 1. maddesi, Anayasa Mahkemesi'nin 15.12.1998 gün 34/79 sayılı iptal kararından önceki (eski) şekline döndürülerek Bakanlar Kurulu'na (yeni-den) faiz belirleme yetkisi tanınmıştır.

Kuşku yok ki, bu yasa değişikliğinin iptali için Anayasa Mahkemesi'nde bir dava açılırsa, 3095 sayılı yasayı değiştiren ve Bakanlar Kuruluna yetki tanıyan 5335 sayılı yasa kesinlikle iptal edilecektir. Bugüne kadar böyle bir dava açılıp açılmadığı hakkında bir bilgi edinemedik. Eğer açılmadıysa ilgili mahkemelerimizden böyle bir girişim bekliyoruz.

SONUÇ:

1) Yasal faizi 01.01.2006'dan geçerli olmak üzere %9 olarak ilan eden 19.12.2005 günlü Bakanlar Kurulu kararı, 3095 sayılı yasanın 5335 sayılı yasayla değişik 1. maddesi 2. fıkrasına aykırıdır. Danıştay'da açılan davada derhal yürütmenin durdurulması ve sonuçta iptal kararı verileceğine kesin gözüyle bakıyoruz.

2) Ayrıca faiz belirleme konusunda Bakanlar Kurulu'nu yetkilendiren 5335 sayılı yasa, Anayasa'nın 2. ve 5. maddelerine aykırı olup (daha önce 4489 sayılı yasayla değiştirilmeden önceki) 3095 sayılı yasanın ilk düzenleniş biçiminde Bakanlar Kurulu'na faiz belirleme yetkisi tanıyan hükümler Anayasa Mahkemesi'nin 15.12.1998 gün 34/79 sayılı kararı ile iptal edilmiş olmakla, aynı biçimde 3095 sayılı yasanın 4489 sayılı yasayla değişik 1. maddesini iptalden önceki ilk şekline dönüştüren 5335 sayılı yasa da Anayasa'nın 2. ve 5. maddelerine aykırı bulunmakla, açılmış veya açılacak bir dava da kesinlikle iptal edilecektir.

Yargıç ve avukat tüm meslektaşlarımızı bu hukuka aykırı düzenlemelere karşı savaşıma ve yasal yollara başvurma çağrısında bulunuyoruz.

[1] Ankara Barosu'ndan değerli meslektaşımız Av. Turabi Tural, Danıştay'da derhal dava açmış olup, en kısa sürede yürütmenin durdurulması ve ardından iptal kararı alınacağına kesin gözüyle bakıyoruz. Yukarıdaki yazımızdaki çoğu bilgiler onun dava dilekçesinden alınmıştır.

[2] Bu konuda, Legal Hukuk Dergisi'nin 2004/Aralık, 2005/Mart ve 2005/Nisan sayılarında yayınlanan faiz hakkındaki yazılarımızda geniş açıklamalar yapılmıştır. n

Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin (B) Bölümünün İptali İçin Danıştay'a Dava Açtık

İstanbul Barosu Başkanlığı, 23 Şubat 2006 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Maliye Bakanlığının "Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği" başlıklı 356 sıra numaralı tebliğinde yer alan (B) bölümünün yürütmesinin durdurulması ve iptaline karar verilmesi için Danıştay'a başvurdu.

Danıştay Başvurusunda, söz konusu genel tebliğin, **İcra Dairelerince Alacaklı Taraf Avukatına Ödenmesine Karar Verilen Vekâlet Ücretlerinin Belgelendirilmesini** isteyen (B) bölümü Avukatlık Yasası, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu, Vergi Usul Hukuku yönünden inceleniyor ve tebliğin söz konusu hükmünün yasalara aykırılığı irdeleniyor.

Dava dilekçesinde sonuç olarak: Maliye Bakanlığınca düzenlenerek 23 Şubat 2006 tarihli Resmi Gazetede yayımlanıp yürürlüğe giren 356 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Tebliği'nin "**İcra Dairelerince Alacaklı Taraf Avukatlarına Ödenmesine Karar Verilen Vekâlet Ücretlerinin Belgelendirilmesi**" başlıklı (B) bölümünün;

1- İdari Yargılama Usulü Kanununun 27. maddesindeki koşulların oluşmuş olması dikkate alınarak **YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASINA,**

2- Anılan bölümün **İPTALİNE,**

3- Yargılama gideri ve vekâlet ücretinin davalı tarafa yükletilmesine karar verilmesi istendi. n

Banka ve Kredi Kartları Kanunu Tartışıldı

İstanbul Barosu Tüketici Hakları ve Rekabet Hukuku Merkezince düzenlenen panelde “5464 Sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu” tartışıldı.

Panel, 20 Mart Pazartesi günü saat 13.30’da Kurtuluştaki İstanbul Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası Konferans Salonunda yapıldı.

İstanbul Barosu Başkan Yardımcısı **Av. Filiz Saraç** ve Tüketici Hakları ve Rekabet Hukuku Merkezi Başkanı **Av. Reşat Erkul**’un açılış konuşmalarından sonra oturum başkanlığını Merkezin Genel Sekreteri **Av. A. Kazım Er-**

tence’nin yaptığı panele geçildi.

Panelde İstanbul Ticaret Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi **Prof. Dr. İ. Yılmaz Arslan**, Maltepe Üniversitesi Hukuk Fa-

kültesi Medeni Hukuk Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi **Yrd. Doç. Dr. Ebru Ceylan** ve Tüketiciyi Koruma Derneği (TÜKODER) Başkanı **Av. Ali Er** yasaya ilişkin değerlendirmeler yaptılar. n

Ceza Yasaları Uygulamalarında Yaşanan Hukuka Aykırılıkları Değerlendirme Toplantılarının İlki Yapıldı

istanbul Barosu CMK Uygulama Servisince Ceza Yasaları Uygulamalarında Yaşanan Hukuka Aykırılıkları Değerlendirme Toplantılarının ilki, 18 Mart 2006 Cumartesi saat 10.00 -15.30 arasında Bahçelievler'deki Kültür Üniversitesi Yenibosna yerleşkesinde yapıldı.

Açılış konuşmasını İstanbul Barosu Başkan Yardımcısı **Av. Filiz Saraç**'in yaptığı ve

Yrd. Doç. Dr. Yılmaz Yazıcıoğlu'nun konuşmacı olarak katıldığı toplantıya; Bağcılar, Bakırköy, Çatalca, Silivri, Zeytinburnu, Eyüp, Fatih, Gaziosmanpaşa, Sultanahmet, Büyükçekmece ve Küçükçekmece bölge avukatları katıldı.

1 Nisan 2006 Cumartesi günü saat 10.00 -15.30 saatleri arasında Beyoğlu'ndaki Muammer Karaca Tiyatrosunda yapılacak olan ikinci toplantıya; Şişli, Beyoğlu, Sarıyer ve Beşiktaş Ağır Ceza bölge avukatları katılacak.

15 Nisan 2006 Cumartesi günü saat 10.00 -15.30 arasında Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dragos Yerleşkesinde yapılacak toplantıya; Tuzla, Pendik, Kartal, Sultanbeyli ve Ümraniye bölge avukatları katılacak.

22 Nisan 2006 Cumartesi günü saat 10.00 -15.30 saatleri arasında Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Haydarpaşa Yerleşkesinde yapılacak olan toplantıya da; Kadıköy, Üsküdar, Beykoz ve Şile bölge avukatları katılacak.

İstanbul Barosu CMK Uygulama Servisince **Ceza Yasalarında Uygulamalarında yaşanan Hukuka aykırılıkları Değerlendirme Toplantılarında** aşağıdaki program uygulanıyor.

Saat 10.00 -13.30 arası:

Ceza yargılamasında yaşanan hukuki problemlerle ilgili sorunların değerlendirmesi yakalama, gözaltına alma, arama, ifade alma, vücudun muayenesi, el koyma, tutuklama, avukatın rolü, bilirkişi, tanık, adli kontrol, iddianamenin iadesi.

(Değerlendirmeler akademisyen katılımcılar tarafından yapılmaktadır. Adları daha sonra bölgele göre duyurulacaktır.)

13.30 -14.00 Kahve arası

14.00 -15.30 katılımcı avukatların uygulamalarda karşılaştıkları sorunların açıklanması ve tartışılması.

Alman Hukukçular Baroyu Ziyaret Etti

Aachen Avukatlar Derneği Başkanı Maschler başkanlığındaki Alman hukukçular heyetinin baroyu ziyaretinde Türk ve Alman hukuk sistemi üzerinde görüş alış veriş yapıldı. Alman hukukçular ülkemizde uygulanmakta olan laik hukuk sistemi hakkında bilgi aldılar. Alman hukukçular ayrıca, kendilerine sorulan soruları yanıtladılar.

2 5 Avukat ve 15 hâkimden oluşan **Aachen** bölgesinden bir grup Alman hukukçu Türk hukuk kurumlarında incelemeler yapıyor.

Alman hukukçular, 27 Şubat Pazartesi günü sabah Sultanahmet Adliyesine giderek Cumhuriyet Başsavcısıyla bir görüşme yaptılar. Konuk hukukçular daha sonra 8. Ağır Ceza Mahkemesinde bir duruşmayı izlediler.

Alman hukukçulardan 10 kişilik bir grup da aynı gün saat 14.00'da İstanbul Barosunu ziyaret etti. Grupta, Aachen Avukatlar Derneği Başkanı **Detlev A.W. Maschler**, Aachen Bölge Mahkeme Başkanı, Başkan Yardımcısı ve Aachen Yerel Mahkeme Müdürü de bulunuyordu.

Ziyarette, İstanbul Barosu Başkanı **Av. Kazım Kolcuoğlu**, konuk hukukçulara baronun çalışmalarını hakkında bilgi verdi. Toplantı daha sonra karşılıklı soru-yanıt niteliğinde devam etti.

Alman hukukçular, baro başkanına, Türkiye'de avukatların ne ölçüde özgür olduklarını, siyasi baskı görüp görmediklerini, belli bir ücret tarifesinin bulunup bulunmadığını, avukatlar arasında uzmanlaşma var mı? Avrupa Birliğine uyum yasalarında güçlüklerle karşılaşılıp karşılaşılmadığı, avukatların disiplin konuları, baronun gelir kaynakları ve genç avukatların karşılaştıkları sorunlar konusunda sorular yönelttiler.

İstanbul Barosu Başkanı **Kolcuoğlu**, bu soruları teker teker yanıtladıktan sonra, o da Alman grubun başkanına bazı sorular

yönetti. Alman yargıçlar duruşmada olumsuz davranış gösterenlere nasıl davranıyor? Ceza davasına bakan hâkimlerle hukuk davasına bakan hâkimler aynı kişiler mi? Avukatlar seçilebi-

liyor mu? Şeklindeki soruları da Aachen Avukatlar Derneği Başkanı **Maschler** yanıtladı.

Alman Hukukçuların ziyaretinde, İstanbul Barosu Yönetim Kurulu Sayman Üyesi

Av. Muammer Aydın ve Yönetim Kurulu Üyesi **Av. Nazan Moroğlu** da hazır bulundu. n

Azeri Konukların Baro'yu Ziyareti

Azərbaycan Cumhuriyeti Vatandan Dayanışma Partisi Başkanı ve Milletvekili, Şair **Sabir Rüstemhanlı** ve Azeri – Türk Kadınlar Birliği kurucularından **Tanzila Rüstemhanlı** Baro Merkezinde İstanbul Barosu Başkanı **Av. Kazım Kolcuoğlu**'nu ziyaret etti.

Hocalı katliamının yıldönümü dolayısıyla İstanbul'da bulunan **Rüstemhanlı** çifti, Taksim Cumhuriyet anıtına çelenk koyarak saygı duruşunda bulundular.

İstanbul'da çeşitli temaslarda bulunan **Sabir** ve **Tanzila Rüstemhanlı**, 23 Şubat Perşembe günü İstanbul Barosunu da ziyaret ettiler.

Ziyaret sırasında Dağlık Karabağ, Kıbrıs, Ermeni sorunu ve bölgesel sorunlar üzerinde görüş alışverişinde bulunuldu. Ayrıca, Türkiye'nin Kafkas politikalarıyla Rusya ilişkilerini gözden geçirmesi istendi.

Ziyarete, İstanbul Barosu Genel Sekreteri **Av. Hüseyin Özbek** de hazır bulundu. n

TSM Koromuz Paşakapısı Tutukevinde Konser Verdi

istanbul Barosu Türk Sanat Müziği Korusu, 24 Şubat Cuma günü sadece tutuklu kadın ve çocukların kaldığı Üsküdar Paşakapısı Tutukevi Konferans Salonunda muhteşem bir konser verdi.

İstanbul Barosu Kültür ve Sanat Komisyonu üyesi ve koro sanatçısı **Av. Gültekin Sezgin** yaptığı açış konuşmasında konserin, tutukevinde kalan kadın ve çocuklara moral ve destek vermeyi amaçladığını söyledi.

Av. Sezgin, İstanbul Barosunun kültür ve sanat çalışmalarına sıcak bir yaklaşım gösterdiğini, Baro bünyesinde Türk Sanat Müziği Korosunun yanı sıra Türk Halk Müziği Korusu ve Tiyatro Grubunun da başarılı çalışmalar yaptığını belirtti.

Şef Caner Bakır yönetimindeki İstanbul Barosu Türk Sanat Müziği korusu, sevilen eserlerden oluşan repertuarıyla tutukevinde kalan izleyicilerin büyük beğenisini kazandı. Konseri izleyenlerin koronun sunduğu tüm şarkılara eşlik ettikleri, zaman zaman da kendini tutamayıp oynayanların bulunduğu görüldü.

Koronun konseri basın tarafından da ilgiyle izlendi. Yaklaşık 10 televizyon kuruluşu, konser sırasında yayınlanan görüntüleri ekrana taşıdılar. Başta Üsküdar Cumhuriyet Başsavcısı **Hadi Salihoğlu** ve öteki yetkililer, konserin oluşturduğu atmosferden son derece memnun oldular.

Üsküdar Cumhuriyet Başsavcısı **Hadi Salihoğlu**, konser bitiminde yaptığı konuşmada, bu güzel günü yaşatmaya katkı sağlayan İstanbul Barosu yönetimine, konser sanatçılarına ve basın mensuplarına teşekkür etti. **Salihoğlu**, Koro Şefi Udi **Caner Bakır**'a bir plaket ve çiçek verdi. Solo yapan sanatçılara da öteki hâkim ve savcılar birer buket çiçek verdiler.

Konserde ayrıca, Adalet Komisyonu Başkanı **Ahmet Ateş**, Üsküdar Cumhuriyet Başsavcı Vekilleri

Hüseyin Akın ve **Bekir Raif Aldemir**, Cumhuriyet Savcısı **Zihni Doğan**, Paşakapısı Kadın kapalı Ceza İnfaz kurum Müdürü **Güngör Altın** ile Üsküdar Aile Mahkemesi Hâkimleri **Şükran Kurt** ve **Nesrin İşçi** de hazır bulundular.

n

Kişisel Gelişim Seminerleri Devam Ediyor

istanbul Barosu Kültür ve Sanat Komisyonunca düzenlenen Kişisel Gelişim Seminerlerinin ikincisi **15 Mart Çarşamba** günü saat 19.00'da **Staj Eğitim Merkezinde** yapıldı.

Kişisel Gelişim Uzmanı **Yogesh Sharda**'nın verdiği seminerin konusu: "**Özgüvenin sırları-Olumlu Düşünme Sanatı**".

Kişisel Gelişim Uzmanı **Yogesh Sharda** tarafından verilen seminerde, negatif ya da pozitif düşünmenin günlük yaşamda insan üzerinde ne gibi etkileri olduğu, bunların verimlilik açısından sonuca nasıl yansıdığı, olumlu düşünce ve davranış tarzının geliştirilmesi ile kişilere ve olaylara olumlu yaklaşma yeteneğinin güçlendirilmesi konuları üzerinde duruldu.

Sharda'nın İngilizce olarak yaptığı konuşma, **Av. Arzu Yılmaz Mc Connel** tarafından Türkçeye çevrildi. n

"Picasso İstanbul'da" Sergisini Gezdik

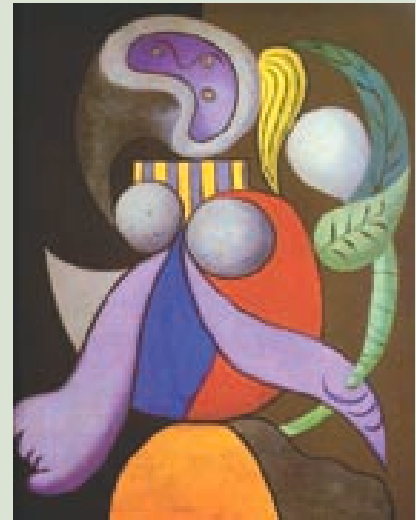
Sabancı Üniversitesi Sakıp Sabancı Müzesi'nde 26 Kasım 2005 tarihinde açılan "**Picasso İstanbul'da**" sergisi, 26 Mart 2006 tarihinde sona erdi.

4 ay açık kalan sergiyi 250 bine yakın İstanbullu izledi.

Sergi merkezinden yapılan açıklamaya göre, sergiye en yoğun ilgiyi 19-25 yaş grubu izleyicilerle yüzde 51 oranında kadınlar gösterdi. **Picasso İstanbul'da** sergisini izleme mutluluğunu paylaşanlar arasında, İstanbul Barosu Kültür ve Sanat Komisyonunca düzenlenen gezi ile sergiyi izleyen avukatlar da vardı.

20. yüzyılın en önemli ressamlarından biri olan ve kübizm ekolünün kurucusu **Picasso**'yu daha geniş kitlelere tanıtmak amacıyla "**Ben Picasso**" adında bir çocuk kitabı ile görme engellilere yönelik özel bir katalog hazırlanmıştı.

Görme engelli ziyaretçiler, **Braille** alfabesiyle yazılan katalogdaki kabartma metin ve tablo bezemeleriyle **Picasso**'nun tüm sanat dönemlerinden bir eseri derinlemesine inceleme fırsatı buldular. n

Tutanağa Bağlı İşlemlerde, İşlemin Başlangıç Ve Bitiş Saatinin Tutanağa Yazılması İstendi

İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı Asayiş Daire Başkanlığı, jandarma birliklerinde yapılan soruşturma işlemleri kapsamında düzenlenen tutanaklara, işlemin başlangıç ve bitiş saatinin yazılması konusunda yetkili mercilere bilgi verildiğini bildirdi.

Jandarma Asayiş Daire Başkanlığınca İstanbul Barosu Başkanlığına yazılan yazıda, ayrıca İstanbul Barosuna duyurulduğu için teşekkür edildi.

İstanbul Barosu Başkanlığı, İçişleri ve Adalet Bakanlıklarına yazdığı 8 Kasım 2005 tarih ve 2329 ve 2330 sayılı yazılarda, gerek CMK hizmeti veren avukatların başkanlığa yazdıkları dilekçelerde, gerekse CMK Uygulama Servisi tarafından incelenen soruşturma işlem tutanaklarında, özellikle Jandarma karakollarında yapılan soruşturma işlemlerinde hazırlanan tutanaklarda, işlemin başlangıç ve bitiş saatlerinin yazılmadığının gözlemlendiği belirtilmişti.

Ticaret Hukukunda Modern Kanunlaştırmalar

Hamburg Bucerius Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Dres. h.c., Karsten Schmidt, "*Ticaret Hukukunda Modern Kanunlaştırmalar*" konulu bir konferans verecek.

İstanbul Barosu ve Koç Üniversitesi işbirliğiyle düzenlenen konferans, 10 Nisan Pazartesi günü saat 15.30'da Nişantaşı Güzelbahçe Sokaktaki Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu A Salonunda verilecek.

İngilizce olarak verilecek konferansın Türkçeye anında çevirisi yapılacaktır.

İETT, Hasanpaşa'daki Adliyeye Ulaşımı Takviye Edecek

İETT Taşıtlar Dairesi Başkanlığı, Kadıköy Adliyesinin Hasanpaşa'ya taşınan bölümüne, **Kadıköy - Gözcü-baba** (8-A) hattındaki 7 adet otobüsle 10-15 dakika aralıklarla ulaşım hizmeti verildiğini, bu hattaki yolculuk durumunun sürekli izlendiğini ve ihtiyaç halinde takviyelerle iyileştirmeler yapılacağını bildirdi.

İETT Taşıtlar Dairesi Başkanlığınca İstanbul Barosu Başkanlığına yazılan yazıda, Sultanahmet Adliyesinden Levent'e taşınan Ticaret Mahkemeleri ile Sultanahmet'te görev yapmaya devam eden İcra Müdürlükleri arasındaki ulaşım bağlantısının, Taksim Meydanından hareket ettirilen **Taksim-Sultanahmet** (T 4) hattındaki 4 adet otobüsün yanı sıra, **Fındıklı-Zeytinburnu** hızlı tramvay seferleri ile sağlandığı anlatıldı.

Meslektaşlarımızın her iki hatta ulaşım sorunu yaşadıklarını Baro Başkanlığına iletmeleri üzerine, Baro Başkanlığı, İETT Genel Müdürlüğüne durumu bir yazıyla iletmış ve sorunun çözümü için katkı ve yardım istemişti.

Boşanma ve Mal Rejimleri Semineri

İstanbul Barosu Meslek İçi Eğitim Merkezince düzenlenen "**Boşanma ve Mal Rejimleri**" semineri 25 Şubat Cumartesi günü saat 10.00'da Yeditepe Üniversitesinde yapıldı.

Açılış konuşmasını İstanbul Barosu Başkan Yardımcısı Av. Filiz Saraç'ın yaptığı semineri Yönetim Kurulu Üyesi Av. Nazan Moroğlu yönetti.

Seminere, Yargıtay 2. Hukuk Dairesi Başkanı **Ali İhsan Özuğur** ile aynı daire üyesi **Ömer Uğur Gençcan** konuşmacı olarak katıldı.

"**Boşanma ve Mal Rejimleri**" Semineri 4 Şubat Cumartesi günü Kültür Üniversitesi Şirinevler Kampusunda yapılmış, seminerin beklenenden çok ilgi görmesi üzerine salon sorunu yaşanmış ve aynı seminerin Anadolu yakasında tekrarlanması kararlaştırılmıştı.

n

Irak'ın İşgalinde Savaş Suçu İşlendiğine İlişkin İstanbul Barosunun Suç Duyurusunu İnceleyen UCM Başsavcısının Cevabı

Başsavcı Luis Moreno-Ocampo'nun Baro Başkanlığına Yazdığı Sunuş Yazısı ve İnceleme Sonuçlarını Aşağıda Sunuyoruz.

Size Irak'taki durum konusunda en önemli bildirimlerden birini göndermeniz hususunda yazıyorum.

Savcılık Irak konusundaki bildiriminizin kanuni analizini tamamlamıştır. Gizlilik ilkelerimiz uyarınca, analizin tam metni gizli tutulacaktır, ancak bildirimleri gönderenlere kararın nedenleri ile birlikte cevap göndermekteyiz. Irak'ın durumu ile ilgili konuların ve argümanların sayısı ve karmaşıklığı nedeniyle, standart bir cevabın yanı sıra bu bildirimleri sunanların faydalanması amacıyla daha detaylı bir cevap vermekteyiz.

Bildirimlere ilişkin bir güncelleme Savcılığa gelirse, açıklık prensibi doğrultusunda, ICC internet sitesinde cevabı kamuya duyurmak amacındayım.

Irak'ta işlendiği iddia edilen suçlar hususunda Savcılığımıza verdiğiniz bilgilerden ötürü size çok teşekkür ederim. Kişilerden ve sivil toplum kuruluşlarından gelen bildirimler ICC'nin işleyişi bakımından her zaman hayati önem taşıyacaktır. Sizleri bizimle sürekli irtibat halinde olmaya çağırarak istiyorum. **Yeni olgular ya da deliller sunmanız ya da açıklık getirilmesi talebinde bulunmanız** her zaman tarafımızdan iyi karşılanacaktır.

Saygılarımla,

Luis Moreno-Ocampo

Uluslararası Ceza Mahkemesi Başsavcısı

K. Kolcuoğlu, Savcılık Görevlisi, Başsavcı, F. Sarac

I Irak'taki durum konusundaki bildirimleriniz için çok teşekkür ederiz.

Savcılık Irak'taki durum konusunda 240'ı aşkın bildirim almıştır. Bu bildirimler sayısız vatandaşın ve kuruluşun askeri operasyonların başlaması ve insan kaybıyla sonuçlanması konularındaki endişelerini ifade etmektedir.

Uluslararası Ceza Mahkemesi Savcısı olarak savaş ve sonrasında neden olduğu can kaybı hususunda duyulan üzüntüyü paylaşmanın yanı sıra Roma Tüzüğü'nde belirlenen özel bir role ve yetkiye sahibim. Sorumluluğum bilgi toplamak ve bu bilgileri analiz etmek olan hazırlık aşamasını yerine getirmektir. Mevcut bilgi anlaşmadaki kriterleri karşılarsa soruşturma başlatma yetkisine sahibim. Roma Anlaşması mahkemenin ve sınırlı sayıdaki uluslararası suçları yargı yetkisini tanımlamaktadır.

Savcılığın Yetkisi

Roma Anlaşması Madde 15 uyarınca, görevim bir soruşturma başlatmak konusunda makul bir dayanağın olup olmadığına karar vermek için potansiyel suçlar konusunda alınan bilgiyi analiz etmektir.

Çok sınırlı bilgiye dayanarak soruşturma başlatabilen bir ulusal savcıdan farklı olarak Uluslar arası Ceza Mahkemesi Savcısı Roma Anlaşması'nda belirlenen ilgili usulle yönetilir.

Bu usul uyarınca, sorumluluğum, sonrasında tüzükte belirtilen ilgili kriterler karşılanıyorsa soruşturma başlatabileceğim bilgileri toplamak ve bu bilgileri analiz etmek olan hazırlık aşamasını yerine getirmektir.

Üç faktörü göz önünde bulundurmam gerekmektedir.¹ Öncelikle, mevcut olan bilginin Mahkemenin yargı sahasında olan suçun işlenip işlenmediğine inanmak için mevcut bilginin makul bir dayanak sağlayıp sağlamadığını göz önünde bulundurmam gerekir.² Bu gereklilik karşılandığında, bunun ulusal yargılama usulleri açısından önemi ve tamamlayıcılığına ilişkin gereklilikler ışığında Mahkeme önünde kabul edilebilirliğini göz önünde bulundurmalıyım.³ Üçüncü olarak, eğer bu faktörler tamamsa, adalet adına düşünmem gerekir.⁴

Bu soruların sistematik analizi zaman alabilir. Analiz aşamasında elindeki sınırlı güçleri kullanarak, Savcılık Anlaşma'nın kriterleri uyarınca bir soruşturma başlatmak için makul bir dayanağın olup olmadığını belirlemek mümkün olana kadar bilgi toplamaya devam edecektir.

Gerekliliklerin karşılanması durumunda, Mahkemenin hazırlık komisyonuna soruşturmayı başlatma yetkisi talebinde bulunurum.⁵

Gerekliliklerin karşılanmaması durumunda, bilgiyi sağlayan kişilere bunu bildiririm. Bu hareket, benim yeni olgular ve deliller ışığında aynı konu ile ilgili daha fazla bilgiyi göz ardı etmem anlamına gelmez.⁶

Analiz

Irak ile ilgili bildirimlerin analizi Roma Anlaşması'nın 15. Maddesi uyarınca yapılmıştır.

Savcılık bütün bildirimleri tekrar gözden geçirmiş ve doğrulanmış bilgileri içerikleri belirlemiş ve ilgili evrakları ve video kaydı olan bilgileri incelemiştir. Buna ek olarak, medya, devlet kurumları ve sivil toplum kuruluşlarının da raporlarını kapsayan hazırda bulunan açık kaynak bilgileri konusunda yoğun bir araştırma yaptık. Açık kaynaklardan toplanan önemli ek materyaller, diğer bulguların yanı sıra, Uluslar arası Af Örgütü, İnsan Hakları İzleme Komitesi, Irak Ölü Sayısı ve Irak'taki Savaşa Karşı İspanyol Tugayları'nın bulgularını da kapsamaktadır.

Bilgilerdeki belirlenen eksikleri gidermek için, Savcılık bağımsız bilgi sağlayabilecek muhtemel kurbanların çıkarları ile özdeşleşen diğer kişilerden topladığı bilginin yanı sıra ilgili devletlerden de ek bilgi toplamıştır.⁷

Alı koyulan kişilere yapıldığı iddia edilen kötü muamele ile ilgili yeni bilgiler gün ışığına çıktığında, Savcılık bilgi toplamıştır. Bu iddialara ilişkin yasal kovuşturma başlatılmış ve Savcılık bu kovuşturma ile ilgili bilgi toplamıştır.

Savcılık, standart metodolojimiz ve kaynak ölçme ve değerlendirme kurallarımız uyarınca tüm mevcut bilginin suç analizini yapmıştır. Analiz iddia tablolarının hazırlanmasını, yapı analizlerini ve vakaların incelenmesini içermektedir. Buna ek olarak, temel öğretisel konularda yasal araştırma ve analiz yaptık. Süreç, Savcı ve bölüm başkanlarından oluşan Yürütme Komitesi tarafından denetlenmiştir.

Kişisel ve Bölgesel Yargı Yetkisi

Söz konusu olaylar, Roma Anlaşması'na taraf olmayan ve Madde 12(3)'te belirtilen kabul bildiriminde bulunmayan ve o suretle de Mahkemenin yargı yetkisini kabul etmeyen Irak'ın topraklarında meydana gelmiştir.

Bu nedenle, Madde 12 uyarınca, taraf olmayan bir devletin topraklarında meydana gelen eylemler, eğer suçlanan kişi yargı yetkisini (Madde 12(2)(b)) kabul etmiş bir devletin vatandaşı

ise Mahkemenin yargı sahasına girer. Bildirimler konusunda kamuya bildirimlerle ilgili olarak yaptığım ilk açıklamada⁸ belirttiğim gibi, taraf olmayan devletlerin vatandaşlarının Irak topraklarındaki eylemlerine ilişkin bir yargı yetkisine sahip değiliz.⁹

Bazı bildirimler taraf devletlerin vatandaşlarının taraf olmayan devletlerin vatandaşlarının işlediği suçlarda maşa olarak kullanılmış olabileceğine yönelik yasal argümanlar sunulmuştur. Savcılığın analizi Madde 25 uyarınca her bir suç sorumluluğu için uyguladığı standart makul dayanağa başvurmuştur.¹⁰

Çatışmanın Kanuniliğine Yönelik İddialar

İddialara yönelik alınan birçok bildirim silahlı çatışmanın kanuniliğine yöneliktir.

Roma Anlaşması saldırı suçunu kapsarken, Mahkemenin, suçu tanımlayan ve Mahkemenin bu koşullar altında Madde 5 (2) uyarınca yasama yetkisini kullanabileceği koşulları belirleyen bir hüküm kabul edilene kadar yasama yetkisini kullanmayabileceğini belirtir. Bu düzenleme, saldırı suçunun olduğuna, ancak tanımına ve Mahkemenin uyarınca harekete geçebileceği koşullara ilişkin mütabakatın olmadığına yönelik güçlü bir dayanak olması nedeniyle yapılmıştır. Mahkemeye taraf devletler şu anda bu iki konu üzerinde durmaktadırlar. Madde 121 ve 123 uyarınca, bu tür hükümleri kapsayacak bir değişiklik için ilk fırsat 2009 yılında yapılacak bir gözden geçirme konferansında mümkün olacaktır.

Diğer bir deyişle, Uluslararası Ceza Mahkemesi çatışma sırasında hareketleri gözlemlene yetkisine sahiptir, ancak silahlı çatışmaya girme kararının yasal olup olmadığını inceleme yetkisine sahip değildir. Uluslararası Ceza Mahkemesi Başsavcısı olarak, güç kullanımı ya da saldırı suçunun yasallığı konusunda yorum yapma yetkisine sahip değilim.

Jenosit ve İnsanlığa Karşı İşlenen Suçlara Yönelik İddialar

Jenosit ve insanlığa karşı işlenen suçlara ilişkin çok az somut iddia sunulmuştur. Savcılık bilgi toplamış ve iddiaları değerlendirmiştir. Mevcut bilgiler, koalisyon güçlerinin, jenosit tanımının gerektirdiği (Madde 6), "ulusal, etnik, ırksal ya da dini bir grubun bir kısmını ya da tamamını ortadan kaldırma kastına" sahip olduğuna dair makul bir gösterge sunmamıştır. Aynı zamanda, mevcut bilgiler insanlık suçları için gerekli olan göstergeleri de, ör. Sivil nüfusa yönelik geniş tabana yayılan ya da sistematik bir saldırı (Madde 7), sağlamamaktadır.

Savaş Suçlarına Yönelik İddialar

1. Sivilleri hedef alan ya da açık bir şekilde aşırı saldırılara yönelik iddialar

Savcılığa, 2003 Mart ve Mayıs ayları arasında gerçekleşen askeri operasyonlar sırasında meydana gelen sivillerin ölümleri, yaralanmaları ve de oluşan zarar konusunda birçok iddia ulaştırılmıştır.

Uluslararası insani hukuk ve Roma Anlaşması uyarınca, silahlı bir çatışma sırasında sivillerin ölümleri, ne kadar ağır ve üzücü olursa olsun, tek başına savaş suçu teşkil etmez. Uluslararası insani hukuk ve Roma Anlaşması savaşanlara askeri amaçları¹¹ doğrultusunda bunun sivillerin ölümlerine ya da yaralanmasına neden olacağı bilirse de makul oranlarda saldırmalarına izin verir. Eğer sivillere yönelik kasti bir saldırı varsa (ayırım ilkesi) (Madde 8 (2)(b)(i)) ya da bir saldırı askeri avantajından açıkça çok daha fazla sivillerin yaralanmasına neden olacağı bilindiği halde başlatılıyorsa (makuliyet ilkesi) (Madde 8 (2)(b)(iv)) suç ortaya çıkar.

Madde 8 (2)(b)(iv)'ye göre şunlar suç teşkil eder:

Saldırının, tahmin edilen somut askeri avantajına oranla, açık bir şekilde çok daha fazla olacak sivillerin can kaybına ya da yaralanmasına, sivillere ait mallara zarar gelmesine, doğal

çevrede uzun vadede ağır hasarlar oluşmasına neden olacak bir saldırıyı kasten başlatmak.

Madde 8 (2)(b)(iv) 1949 Cenevre Konvansiyonuna ek 1997 Ek Protokol l'de yer alan Madde 51 (5)(b)'deki prensiplere dayanır, ancak cezai yasaklamayı "açık bir şekilde" aşırı olan olaylarla sınırlar. Madde 8 (2)(b)(iv)'nin uygulanması diğerlerine ilaveten şunların değerlendirilmesini gerektirir:

(a) sivillere yönelik beklenen zarar ya da yaralanmalar

(b) tahmin edilen askeri avantaj

(c) (a)'nın (b) ile ilişkilendirildiğinde "aşırı bir şekilde aşırı/fazla" olup olmaması

Suç öğelerinin tamam olmasının yanı sıra suçun Mahkemenin yargı yetkisine girmesi için bilgiler aynı zamanda taraf devletin bir vatandaşının olayla ilgili olduğunu ispatlamalıdır.

Pek çok bildirimde küme savaş gereçlerinin kullanımı ile ilgili ifadeler yer almaktadır. Roma Anlaşması (Madde 8 (2)(b)(xvii)-(xx)) kullanılması yasak olan silahların bir listesini içermektedir. Küme savaş gereçleri listeye dahil değildir, bunların bizatihi kullanılması Roma Anlaşması uyarınca savaş suçu teşkil etmez. Bununla birlikte, herhangi bir silahın diğer savaş suçu öğelerini tamamlayacak bir şekilde kullanılması durumunda savaş suçunun varlığından söz edilebilir. Bu nedenle, küme savaş gereçleri ile ilgili iddialar Madde 8 (2)(b)(i) ve (iv) (sivilleri hedef alma ve açık bir şekilde aşırı saldırılar) uyarınca analiz edilmiştir.

Savcılık bütün bildirimleri ve mevcut bilgileri incelemiş, kaynak ölçme ve değerlendirme kurallarını uygulamış, iddia tabloları hazırlamış ve muhtemel alakası olan 64 olayın yapı analizini yapmıştır.

Mevcut bilgiler askeri operasyonlar sırasında büyük sayıda sivilin öldüğünü ya da yaralandığını ortaya koymaktadır.¹²

Mevcut bilgi sivil nüfusa yönelik kasıtlı saldırılara işaret etmemektedir.¹³

Madde 8 (2)(b)(iv) uyarınca iddialar, iddia edilen olaylara ilişkin mevcut materyal şunlarla nitelendirilir: (1) askeri avantaj ile ilişkilendirildiğinde açık

bir şekilde aşırılığa işaret eden bilgilerin eksikliği ve (2) Taraf devletlerin vatandaşlarının olaylara dahil olduğu gösteren bilgilerin eksikliği.¹⁴

Bu eksiklikleri gidermek için, ek bilgiler aranmış ve ilgili hükümet kaynaklarından ve bağımsız bilgiye ve de kurbanların bakış açısına sahip olabilecek diğer kaynaklardan alınmıştır.

İngiltere'den gelen herkese açık bilgiler önceden potansiyel hedeflerin listesinin belirlendiğini, kumandanların her zaman hukuki danışma alabildiklerini ve makuliyet ilkesini de kapsayan uluslararası insani hukuka uymaları gerektiğinin bilicinde olduklarını, hedef tayinininde detaylı bilgisayar modellemenin kullanıldığını, hedeflerin teyidi için politik, yasal ve askeri gözetimin var olduğunu ve ikincil zararın değerlendirilmesini de içeren gerçek zamanlı hedef bilgisinin kumanda merkezine gönderildiğini belirtmektedir. Bu bilgiler Savcılık tarafından eleştirel değerlendirme standartlarına uygun olarak dikkate alınmıştır. Bilgiler mevcut diğer bilgilerle yalanlanmamıştır.

İngiltere Savunma Bakanlığı'na göre, İngiltere savaş uçakları tarafından bırakılan silahların %85'i hassas güdümlüdür. Bu rakam, beklenmeyen kayıpları en aza indirmek için harcanan çabaları destekler niteliktedir.¹⁵

Savcılık, İngiltere'ye belirli iddialara yönelik ek bilgi sağlaması yönünde çağrıda bulunmuş, İngiltere de bu çağrıya detaylı bir biçimde yanıt vermiştir.

Savcılık bağımsız bilgiye ve de kurbanların bakış açısına sahip olabilecek kaynaklardan ek bilgiler bulmaya çalışmıştır. Savcılık bu kaynaklara Mahkemenin yargı yetkisi içinde açık bir şekilde aşırılık teşkil edebilecek olaylara yönelik herhangi bir bilgiyi rapor etmeleri yönünde çağrıda bulunmuştur.

Toplanan ek bilgilere dayanarak, Savcılık olayları daha detaylı bir biçimde incelemiştir. Bilgilerin analizinde pek çok farklı teknik kullanılmıştır. Sonuçta ortaya çıkan bilgiler Mahkemenin yargı yetkisi içinde açık bir şekilde aşırı bir suçun işlendiğine yönelik makul bir dayanak sunmamaktadır.¹⁶

Analiz aşamasında mümkün olan bü-

yün yollar denendikten sonra, Savcılık pek çok olgu hesaba katılmazken, şu an için mevcut bilginin Mahkemenin yargı yetkisi içinde bir suçun işlendiğini kanıtlamak yönünde makul bir dayanak sağlayamadığı kararına varmıştır. Roma Anlaşması Madde 15 (6)'da şart koşulduğu gibi, sonuç yeni olgular ya da deliller ışığında tekrar ele alınabilir.

2. Sivillerin kasten öldürülmesi ya da sivillere yönelik insanlık dışı muamele iddiaları

Analiz süresince alıkoyulan kişilerle kötü davranılması ve sivillerin kasten öldürülmesi ile ilgili olaylara yönelik iddialar medyada gün ışığına çıkmıştır. Genel iddialar, esir edildiklerinde ya da göz altına alındıklarında insanlara karşı uygulanan ölüm ya da ağır yaralanma ile sonuçlanan vahşeti içermektedir. Buna ek olarak, işgal aşamasındaki iç güvenlik operasyonları sırasında sivillerin öldüğü olaylar da bu iddialarda yer almaktadır.

Savcılık taraf devletlerin hükümetleri tarafından vatandaşlarına ilişkin olarak üstlenilen ilgili ulusal cezai kovuşturmanın yanı sıra bu olaylara ilişkin de bilgi toplamıştır. Analiz kasıtlı adam öldürme ve işkence ya da insanlık dışı muamele öğeleri (Madde 8(2)(a)(iii)) ışığında yapılmıştır.¹⁷

Tüm mevcut bilgiyi analiz ettikten sonra, Mahkemenin yargı yetkisi içinde kasten adam öldürme ve insanlık dışı muamele suçlarının işlendiğine yönelik makul bir dayanak olduğu sonucuna varılmıştır. Şu anda mevcut olan bilgiler, tahmini 4 ila 12 kurbanın kasten öldürüldüğünü ve toplamda 20 kişiden az sınırlı sayıda kurbanın insanlık dışı muameleye maruz kaldığını destekler niteliktedir.

Kabul Edilebilirlik

Bir suçun işlendiğine kanaat getirmek için makul bir dayanağın olsa dahi, bu, Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin soruşturma başlatması için yeterli değildir. Anlaşma, suçların ağırlığı ve ulusal sistemlerle tamamlanabilirliği ışığında Mahkeme önünde kabul edilebilirliğinin olmasını şart koşar.¹⁸

Genel anlamda, Mahkemenin yargı yetkisindeki her suç "ağı" iken, Anlaşma söz konusu yargı yetkisi yeter-

li gelse bile ağırlık için ek bir eşik koyar. Mahkeme yüzlerce, binlerce suçlu kapsayan çoklu durumlarla karşılaştığı için ve Madde 53'teki kriterlere uygun olarak durumları seçmek zorunda oldukları için, böyle bir değerlendirme gereklidir.

Savaş suçları için, belli bir ağırlık eşliği "Mahkeme savaş suçları bir planın ya da politikanın ya da bu tür suçların geniş ölçekli yapısının bir parçası olarak işlendiğinde özel olarak bu suçlar konusunda yargı yetkisine sahiptir" ifadesi yer alan Madde 8(1)'de belirtilmiştir. Bu eşik, suçun bir ögesi değildir ve "özel olarak" ifadesi bunun bir kesin bir gereklilik olmadığını gösterir. Ancak, bu, Anlaşmanın, Mahkemenin bu gereklilikleri karşılayacak durumlara odaklanmaya yönelmiş olduğunu gösterir.

Mevcut bilgilere göre, Madde 8 (1)'deki hiçbir kriter karşılanmamıştır.

Madde 8 (1)'deki kriterlerin karşılandığı düşünülse bile, Madde 53 (1) (b)'de belirtilen genel ağırlığı yine de göz önünde bulundurmak gerekmektedir. Asıl göz önünde bulundurulması gereken şeylerden biri özellikle kasten adam öldürme ya da tecavüz gibi ciddi suçlara kurban gidenlerin sayısıdır. Bu durumda Mahkeme'nin yargı yetkisi içinde bulunan potansiyel suç kurbanlarının sayısı- 4 ila 12 kas-

ten adam öldürme kurbanı ve sınırlı sayıdaki kişi insanlıkdışı muamele kurbanı- Savcılığın soruşturması ya da analizi altındaki diğer durumlarda bulunan kurbanların sayısından farklı bir düzen izlemektedir. Savcılığın şu anda Kuzey Uganda, Kongo Demokratik Cumhuriyeti ve Darfur'da uzun süredir devam eden çatışmaları kapsayan üç durumda soruşturma yaptığını unutmamak gerekir. Soruşturma altında olan bu üç durumun her biri kasti ve büyük oranda cinsel vahşet ve adam kaçırmaya olaylarının yanı sıra binlerce kişinin kasten öldürülmesini içermektedir. Bu olaylar, toplu olarak 5 milyondan daha fazla kişinin yerlerinden edilmeleriyle sonuçlanmıştır. Diğer iki yerdeki analiz altında olan olaylar da bu tür yüzlerce, binlerce suçlu ortaya koymaktadır.

Bütün bu bulguları göz önünde bulundurursak durum Anlaşma uyarınca gerekli olan eşik karşılamıyor gibi görünmektedir.

Ağırlık konusunda ulaşılan sonuç ışığında, makuliyet konusunda bir sonuca ulaşmak gereksizdir. Ancak, Savcılığın ulusal kovuşturma üzerine farklı kaynaklardan gelen yorumları kapsayan bilgiler topladığı ve ilgili durumların her birine yönelik ulusal kovuşturma başlatıldığı gözlemlenmektedir.

Sonuç

Yukarıda belirtilen nedenlerden dolayı, Roma Anlaşması Madde 15 (6) uyarınca, size şu sonucu bildirmek istiyorum. Bu aşamada Irak'taki duruma yönelik bir soruşturma başlatma yetkisi alabilmek için Anlaşmanın gerekleri yerine getirilmemiştir.

Bu sonuç yeni bulgu ve deliller ışığında yeniden değerlendirilebilir. Sizlere şunu hatırlatmak isterim ki, Muhakeme Usulü Kuralları Hüküm 49 (2) uyarınca eğer Mahkemenin yargı yetkisi içindeki suçlar ile ilgili yeni bir bilgi elinize geçerse, bunu Savcılığa sunabilirsiniz.¹⁹ Mahkemenin tamamlayıcı niteliğinin yanı sıra sınırlı yargı yetkisini göz önünde bulundurarak, iyi işleyen ulusal yasal sistemlerde en uygun ve etkili forum olduğu bilinmelidir.

Uluslararası Ceza Mahkemesi Savcılığına bu suç iddiaları ile ilgili bilgi sağladığınız için çok teşekkür ederim. Faaliyetlerimiz ve politikalarımız ile ilgili daha detaylı bilgi almak için www.icc-cpi.int, internet sitemizi ziyaret ediniz. n

Saygılarımla,
Luis Moreno-Ocampo

Uluslararası Ceza Mahkemesi Başsavcısı

1 Bkz. Roma Tüzüğü Madde 15 ve Madde 53, Muhakeme Usulü Kuralları Hüküm 48
2 Madde 53(1)(a)
3 Madde 53 (1) (b) ve Madde 17. "yargılama usulleri" kavramı soruşturma ve kovuşturmayı kapsar
4 Üçüncü husus
5 Roma Anlaşması Madde 15 (3)
6 Roma Anlaşması Madde 15 (6)
7 Savcılık tarafından kullanılan standart bir yöntem de doğrulama ve değerlendirme amacıyla, önemli iddialar sunması en muhtemel kaynakları da kapsayan çeşitli kaynaklardan bilgi toplamaktır.
8 UCM Basın Açıklaması, Savcılık, "UCM Savcısına Ulaşan Bildirimler", 16 Temmuz 2003.
9 Savcılık sunulan argümanları sırasıyla taraf devletlerin toprakları ile iddia edilen bağlantılara, ancak Madde 21'de belirtilen kanun ışığında, bölgesel yargı yetkisi gerekliliklerini karşılamadığı gösteren mevcut bilgilerin işaret ettiği çevresel bağlantılara dayanarak incelemiştir.
10 Aşağıda belirtildiği gibi, mevcut bilgiler taraf devletlerin vatandaşları tarafından işlenen sınırlı sayıdaki savaş suçları ile ilgili olarak makul bir dayanak sağlamış, ancak savaş suçlarına dolaylı yoldan katılım ile ilgili herhangi belirli bir durum için dayanak sağlamamıştır. Sonuçlar yeni bulgu ve deliller ışığında değerlendirilebilir (Madde 15 (6)).
11 Cenevre Konvansiyonu Ek Protokol I Madde 52 askeri amacın geniş kabul görmüş tanımını şöyle yapar: "Objeler göz önüne alındığında, askeri amaçlar yapıyla, bulunduğu yerde, amaç ve kullanımıyla askeri harekete etkili bir katkı sağlayacak ya da o zamanın koşullarında tamamen ya da kısmen tahribatı, ele geçirilmesi ya da yok edilmesi askeri bir avantaj sunan objelerle sınırlıdır".
12 Bu gibi durumlarda veri toplamanın zorluğu göz önünde bulundurulduğunda, her örgüt için güvenilir tahminler yapmak zorlaşır ve bu nedenle mevcut tahminler büyük ölçüde farklılık göstermektedir. Belirli bir metodoloji uygulayan bir örgüt olan Irak Ölü Sayısı 2003 yılı Martından Mayıs

kadar gerçekleşen askeri operasyonlar sırasında 6900 sivilin öldüğü tahmininde bulunmuştur. Bir başka örgüt, Savunma Alternatifleri Projesi, asker olmayan 3750 (+/- %15) kişinin öldüğünü söylemiştir. Diğer kaynaklar daha yüksek tahminler vermektedirler.
13 Savcılık aynı zamanda Koalisyon güçlerinin kasıtlı olarak din, eğitim, sanat, bilim ve yardım amaçlı binalara saldırılarını yönettiklerine ilişkin iddiaları da incelemiştir (Madde 8(2)(b)(ix)). Savcılık ulusal ve ulular arası kaynaklardan bilgi toplamıştır, ancak mevcut bilgi Koalisyon güçlerinin faaliyetlerinin tarihi ya da kültürel mekanlarda herhangi bir zarara yol açtığını göstermemiştir.
14 Mevcut bilgi askeri faaliyetlerin çoğunun taraf olmayan devletler tarafından gerçekleştirildiğini göstermektedir. Mevcut bilgilerden bir örnek vermek gerekirse, Koalisyon taraflarının raporları hava saldırılarının %94-96'sinin taraf olmaya devletlerce yapıldığı görüşü üzerinde birleşmiştir.
15 Bu rakamların bağlam içinde olduğu yerlerde, halka açık raporlara göre, çatışmaya taraf olanlar hassas güdümlü silahların bütün silahlara oranını şu şekilde vermişlerdir: Basra Körfezi'nde %8 (1991), Kosova'da %33 (1999), Afganistan'da %65 (2002), Irak'ta %66 (2003, Koalisyonun bütünü). İngiltere'den gelen bilgiler yukarıda belirtilen küme savaş gereçlerinin kullanıldığını da belirtmektedir.
16 2003 Haziran ayından önceki olayların sorgulamasını takiben, İnsan Hakları İzleme Komitesi güçlerin "uluslar arası insani hukuku ihlal etmiş olabilecek bir dizi uygulamaya dahil olduğunu" ancak "koalisyon güçlerinin savaş suçu işlediklerini gösteren kanıt bulunmadığını" bildirmişlerdir: <http://www.hrw.org/press/2003/12/ihl-gna.htm> ; ifadeler İnsan Hakları İzleme Komitesi'nin "Hedeften Sapma" başlıklı raporu ile bağlantılıdır <http://www.hrw.org/reports/2003/usa1203/>
17 Savcılık Madde 8 (2)(a) için "bir ya da daha çok kişi üzerinde ağır fiziksel ve ruhsal acı ya da rahatsızlık oluşmasına işaret eden suç öğelerini dikkate almıştır.
18 Madde 53 (1) ve Hüküm 48.
19 Roma Anlaşması Madde 15 (6), Muhakeme Usulü Kuralları Hüküm 49.

FARKLI
AÇILARDAN
BAKABİLMEK
HÜRRIYETTİR.

